

**MOKSLO, INOVACIJŲ IR TECHNOLOGIJŲ
AGENTŪRA**

**2015 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA**

2016 m. sausio 29 d.

TURINYS

I. BENDROJI INFORMACIJA APIE MOKSLO, INOVACIJŲ IR TECHNOLOGIJŲ AGENTŪRĄ	4
II. 2015 M. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI	6
VERSLO IR MOKSLO BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS	6
VP2-1.3-ŪM-05-K PRIEMONĖS „INOČEKIAI LT“ ĮGYVENDINIMAS	6
PROJEKTO „NAUJŲ TECHNOLOGINIŲ ĮMONIŲ INKUBAVIMAS (TECHNOSTARTAS)“ VYKDYMAS	8
PROJEKTO „TECHNOLOGIJOS IR MOKSLAS INOVATYVIAM VERSLUI“ VYKDYMAS	9
PROJEKTO „INOVATYVAUS VERSLO KŪRIMO SKATINIMAS“ VYKDYMAS	11
KLASTERIZACIJOS SKATINIMAS	12
ATVIROSI PRIEIGOS CENTRŲ REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS	13
SUMANI SPECIALIZACIJA	15
MOKSLO IR TECHNOLOGIJŲ PARKŲ ADMINISTRAVIMAS	16
MTEP REZULTATŲ KOMERCINIMO SKATINIMAS	16
MTEP REZULTATŲ KOMERCINIMO PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMAS	17
INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ APSAUGOS SKATINIMAS	18
IKIPREKYBINIAI PIRKIMAI	20
MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS PROJEKTŲ, SKIRTŲ KRAŠTO APSAUGOS POREIKIAMS, KONKURSYNINIS FINANSAVIMAS	21
INOVACIJOMS PALANKIOS APLINKOS KŪRIMAS	22
LĖŠŲ SKYRIMAS VALSTYBINĖMS MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOMS LABORATORIJŲ AKREDITACIJAI	22
SKATINIMO LĖŠŲ MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ ŪKIO SUBJEKTŲ MTEP UŽSAKYMŲ VYKDYMUI SKYRIMO ADMINISTRAVIMAS	24
ŪKIO SUBJEKTŲ VYKDOMŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS VEIKLŲ VERTINIMAS	25
PROJEKTO „SOI (SILICON ON INSULATOR) PLANARINIŲ SUBBANGINIŲ STRUKTŪRŲ OPTINIAMS BIOJUTIKLIAMS TYRIMAI BEI ŠIOJE SRITYJE DIRBANČIŲ MOKSLININKŲ IR KITŲ TYRĖJŲ TARPTAUTINIO KONKURENCINGUMO UGDYMAS (SOIBIO)“ Nr. VP1-3.1-ŠMM-10-V-02-026 ĮGYVENDINIMAS	25
MTEPI TARPTAUTIŠKUMO IR TARPTAUTINĖS TINKLA VEIKOS SKATINIMAS	26
„HORIZONTAS 2020“ PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS	26
EUROPOS SĄJUNGOS 7-OSIOS BENDROSIOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ, TECHNOLOGINĖS PLĖTROS IR DEMONSTRACINĖS VEIKLOS 2007–2013 M. PROGRAMOS (7BP) ADMINISTRAVIMAS	28
„EUREKA“ PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS	28
„EUROSTARS“ PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS	31
LIETUVOS–ŠVEICARIJOS BENDRADARBIAVIMO PRAMONINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS SRITYJE SKATINIMAS	32
LIETUVOS-SKANDINAVIJOS BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS	33
SUSITARIMO SU KINIJOS ŠANCHAJAUS SAVIVALDOS MOKSLO IR TECHNOLOGIJŲ TARYBA ĮGYVENDINIMAS	33
BALTIJOS JŪROS REGIONO PROGRAMOS INOVACIJŲ EKSPRESO FINANSINĖS PRIEMONĖS ADMINISTRAVIMAS	34
BONUS INOVACINIŲ KVIETIMŲ PAGAL BENDRĄ JUNGTINĖS BALTIJOS JŪROS MOKSLINIŲ TYRIMŲ PROGRAMOS BONUS IR EUROPOS SĄJUNGOS BALTIJOS JŪROS STRATEGIJOS PROJEKTĄ BSR STARS INICIATYVĄ ĮGYVENDINIMO KOORDINAVIMAS	34
KOSMOSO POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS	35
DALYVAVIMAS TAFTIE	35
TARPTAUTINIAI PROJEKTAI IR VEIKLA	36
MITA EKSPERTINĖ VEIKLA	36

INOVACIJŲ VERSLE STEBĖSENA IR ANALIZĖ.....	37
INOVACIJŲ SAJUNGOS ŠVIESLENTĖS (IUS) 2015 M. ANALIZĖ	37
LIETUVOS INOVACIJŲ PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS VERTINIMAS	38
III. KITA SVARBI INFORMACIJA	40
E. MOKSLO VARTAI.....	40
KITA VIEŠINIMO VEIKLA.....	40

I. BENDROJI INFORMACIJA APIE MOKSLO, INOVACIJŲ IR TECHNOLOGIJŲ AGENTŪRĄ

Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra (toliau – MITA) – biudžetinė įstaiga, įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. sausio 8 d. nutarimu Nr. 23 „Dėl Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros“. MITA steigėjų funkcijas įgyvendina Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Švietimo ir mokslo ministerija).

MITA adresas: A.Goštauto 12-219, 01108 Vilnius
 Telefono numeris: (8 5) 2644708
 Faksso numeris: (8 5) 2312292
 El. paštas: info@mita.lt

1. MITA MISIJA

MITA misija – teikti kokybiškas ir profesionalias paslaugas siekiant skatinti pažangiomis technologijomis ir inovacijomis grindžiamą Lietuvos mokslo, pramonės ir paslaugų sektorių plėtrą.

Vykdydama savo misiją, MITA:

- ūkio ministro ir (arba) švietimo ir mokslo ministro pavedimu administruoja mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) ir inovacijų programas;
- ūkio ministro ir (arba) švietimo ir mokslo ministro pavedimu administruoja tarptautinių MTEP ir inovacijų programų bei tarptautinio bendradarbiavimo programų įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje;
- teikia siūlymus Ūkio ministerijai ir Švietimo ir mokslo ministerijai dėl inovacijų politikos formavimo; dalyvauja įgyvendinant inovacijų paklausą skatinančias priemones;
- skatina MTEP rezultatų komercinimą ir intelektinės nuosavybės apsaugą, technologijų perdavimą;
- atlieka ekspertinę veiklą;
- administruoja užsakomųjų MTEP darbų, atviros prieigos centrų ir mokslo ir technologijų parkų duomenų bazes ir (ar) registrus.

2015 m. MITA kokybės politikos principai:

- aukštos kokybės paslaugos,
- patenkintas klientas,
- veiklos efektyvumas,
- aktyvus, paslaugus ir profesionalus personalas,
- tobulėjimas.

2. FINANSINIS PLANAS

2015 metais MITA veikloms įgyvendinti, patvirtintas 13 976 tūkst. Eur finansinis planas:

- Ūkio ministerijos Ūkio plėtros ir konkurencingumo didinimo programos priemonėms vykdyti 7 849 tūkst. Eur,
- Švietimo ir mokslo ministerijos Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimo programos priemonėms vykdyti 6 127 tūkst. Eur,

Patikslintas 2015 metų finansinis planas sudarė 16 129 tūkst. Eur:

- Ūkio ministerijos (ŪM) Ūkio plėtros ir konkurencingumo didinimo programos priemonėms vykdyti 8 752 tūkst. Eur,
- Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimo programos priemonėms vykdyti 7 377 tūkst. Eur.

2015 metų finansinio plano įvykdymas – 15 092 tūkst. Eur:

- Ūkio ministerijos (ŪM) Ūkio plėtros ir konkurencingumo didinimo programos priemonėms vykdyti – 7 910 tūkst. Eur,
- Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimo programos priemonė – 7 182 tūkst. Eur.

3. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

2015 m. patvirtintas didžiausias leistinas įstaigos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius – 21.

2015 metų gruodžio 31 d. faktiškai dirbo 20 valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, MITA viešojo administravimo funkcijoms įgyvendinti; taip pat 16 darbuotojų pagal terminuotas darbo sutartis projektų veikloms vykdyti.

II. 2015 M. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

MITA strateginis tikslas – skatinti Lietuvos inovacijų plėtrai reikalingus taikomuosius mokslinius tyrimus, eksperimentinę (technologinę) plėtrą (toliau – MTEP) ir inovacijas šalyje.

Svarbiausi veiklos rezultatai

Svarbiausių veiklos rezultatų rodikliai	2015 metai	
	Planas	Faktas
Įsteigtų technologinių įmonių skaičius	7	10
Pritrauktų įmonių nuosavų lėšų į MTEP suma, tūkst. Eur (priemonė „Inočekiai LT“)	380	504
Sukurtų prototipų skaičius	94	102
Sukurtų inovatyvių produktų skaičius	5	6
Suteiktų konsultacijų skaičius	1 610	2 111

Svarbiausi 2015 m. darbai

VERSLO IR MOKSLO BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

2015 m. MITA skatino verslo ir mokslo bendradarbiavimą administruojant priemones, įgyvendinant projektus ir veiklas:

- VP2-1.3-ŪM-05-K priemonės „Inočekiai LT“
- Projektas „Naujų technologinių įmonių inkubavimas (Technostartas)“
- Projektas „Technologijos ir mokslas inovatyviam verslui“
- Projektas „Inovatyvaus verslo kūrimo skatinimas“
- Klasterizacijos skatinimas
- Atviros priedos centrų reglamento įgyvendinimas
- Sumani specializacija
- Mokslo ir technologijų parkų duomenų bazės administravimas

VP2-1.3-ŪM-05-K PRIEMONĖS „INOČEKIAI LT“ ĮGYVENDINIMAS

Priemonė „Inočekiai LT“ skirta smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams (toliau – SVV subjektas), kuri suteikia galimybę gauti nustatyto dydžio tikslinę finansinę paramą paslaugoms iš mokslo ir studijų institucijų įsigyti. Šios priemonės privalumas – supaprastintos paramos moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai gavimo procedūros. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1K-224 MITA yra paskirta VP2-1.3-ŪM-05-K priemonės „Inočekiai LT“ visuotinės dotacijos valdytoja.

2015 m. lapkričio 16 d. MITA baigė administruoti visuotinės dotacijos priemonę „Inočekiai LT“, t. y. buvo patvirtinta galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita.

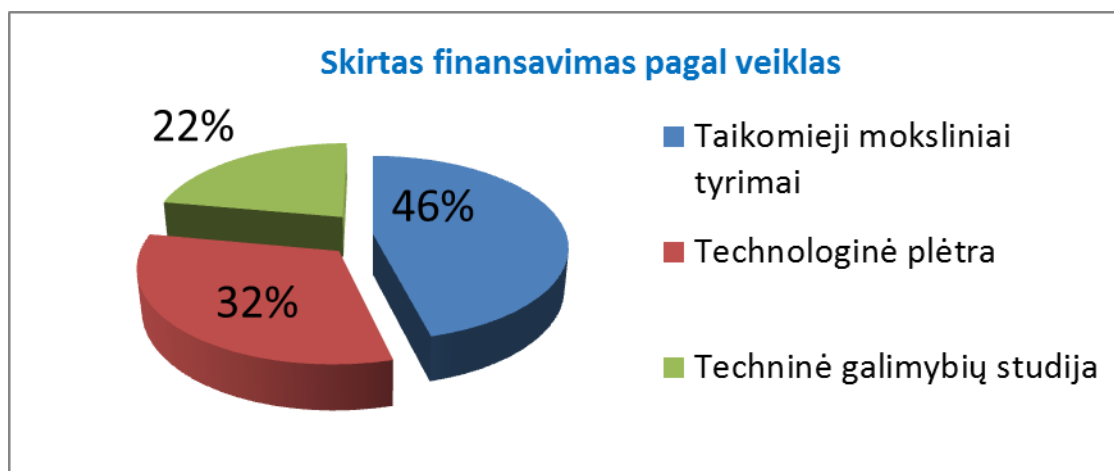
2012-2015 m. laikotarpiu priemonei įgyvendinti buvo numatyta skirti 3 475 440,22 Eur iš Europos regioninės plėtros fondo.

Įgyvendinant priemonę „Inočekiai LT“, buvo paskelbti 3 kvietimai (2012 m., 2013 m., 2014 m.), kurių metu buvo gautos 1407 paraiškos, pasirašyta 819 projektų finansavimo sutarčių ir sėkmingai įgyvendinti 726 projektai. Projektų vykdytojams (SVV subjektams) išmokėta 3.304.045,05 Eur.

Pagrindiniai priemonės „Inočekiai LT“ įgyvendinimo rezultatai ir išvados:

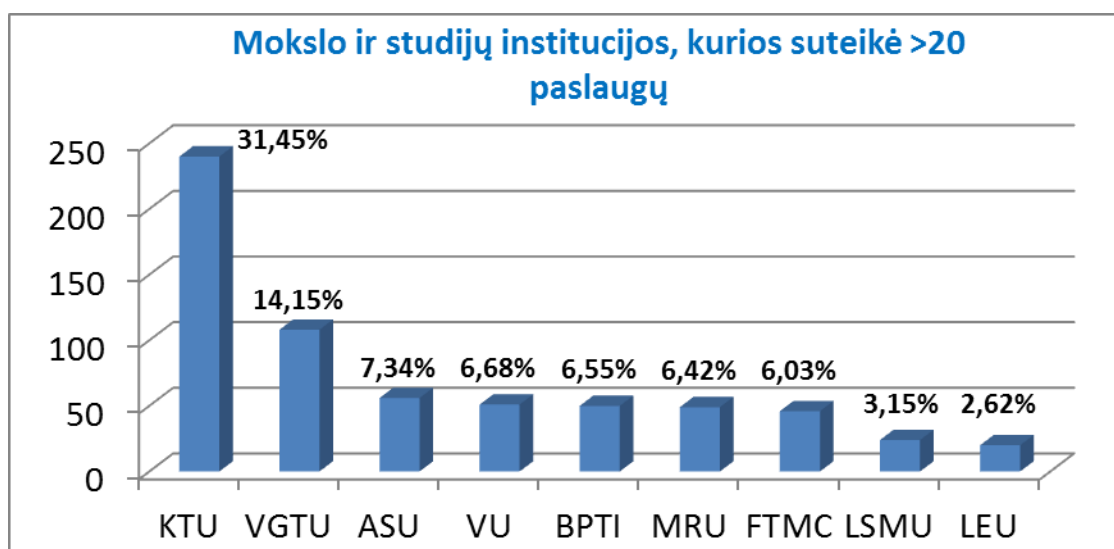
- Pritraukta 1,03 mln. Eur privačių investicijų (viršyta planuota 0,87 mln. Eur suma).

- Aktyviausi miestai: vidutiniškai 76% paraiškų gauta iš Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje įsikūrusių įmonių.
- Populiariausios paslaugos:
 - moksliniai tyrimai, susiję su sudėtingomis programinėmis sistemomis;
 - moksliniai tyrimai, susiję su technologinių ir netechnologinių inovacijų kūrimo ir diegimo procesų modeliavimu ir projektavimu;
 - moksliniai tyrimai, susiję su grafinių technologijų ir gaminių tyrimais;
 - moksliniai tyrimai, susiję su atsinaujinančia energetika, mechatronika, robototeknika;
 - moksliniai tyrimai, susiję su telekomunikacijomis, informacinėmis, energetinėmis, transporto technologijomis;
 - koncepcijų naujiems produktams, paslaugoms, procesams formulavimas.
- Pagal finansuotas mokslinių tyrimų veiklas pasiskirstymas pateikiamas 1 pav.

1 pav. Priemonei „Inočekiai LT“ skirtas finansavimas pagal finansuotas mokslinių tyrimų veiklas.

- Daugiausia MTEP paslaugų už inovacinius čekius suteikusios institucijos pateikiamos 2 pav.

2 pav. Mokslo ir studijų institucijos, kurios suteikė daugiau kaip 20 paslaugų (KTU – Kauno technologijos universitetas, VGTU – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, ASU – Aleksandro Stulginskio universitetas, VU – Vilniaus universitetas, BPTI – Baltijos pažangiųjų technologijų institutas, MRU – Mykolo Romerio universitetas, FTMC, Fizinųjų ir technologijos mokslų centras, LSMU – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, LEU – Lietuvos edukologijos universitetas).

Siekiant populiarinti priemonę bei pristatyti sėkmingiausių projektų rezultatus, 2015 m. lapkričio 26 d. renginio „Inovacijų diena“ metu buvo apdovanotos 6 įmonės, kurios vykdė

priemonės „Inočekiai LT“ projektus ir vystė verslo ir mokslo bendradarbiavimą. Apdovanojimai įteikti pagal 6 sumanios specializacijos prioritetines kryptis:

- **Energetika ir tvari aplinka** – UAB „Languvita“ (projektas „Gaminamų langų šilumos perdavimo koeficiento ir oro garso izoliacijos rodiklių tyrimas ir modeliavimas“);
- **Sveikatos technologijos ir biotechnologijos** – UAB „Grožio chirurgija“ (projektas „Įvairių vaistų formų ir kosmetinių priemonių technologinis funkcionalumas reologinių savybių ir stabilumo tyrimai“);
- **Agroinovacijos ir maisto technologijos** – UAB „Agrolinija“ (projektas „Skystų organinių trąšų gamybos, panaudojant maltą galvijų mėšlo kompostą, technologijos kūrimas ir jų efektyvumo žemės ūkio augalams tyrimas“);
- **Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos** – UAB „Innospark“ (projektas „Kietakūnio apšvietimo sistemos spektrinio skirstinio optimizavimas automatiniam žmogaus biologinio ritmo palaikymui“);
- **Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos** – UAB „Miniskipas“ (projektas „Naujų logistikos paslaugų modeliavimas ir projektavimas“);
- **Įtrauki ir kūrybinga visuomenė** – UAB „Gudragalvis“ (projektas „Vaikų ugdymo priemonių ir metodikos rengimas“).

PROJEKTO „NAUJŲ TECHNOLOGINIŲ ĮMONIŲ INKUBAVIMAS (TECHNOSTARTAS)“ VYKDYMAS

Siekiant sumažinti verslo pradžios riziką asmenims, turintiems inovatyvių ir išskirtinių idėjų, tačiau neturintiems elementarios patirties veiklose, susijusiose su įmonių steigimu, valdymu bei produktų pateikimu į rinką, 2013 m. MITA pradėjo įgyvendinti projektą „Naujų technologinių įmonių inkubavimas (TECHNOSTARTAS)“.

Projektas įgyvendinamas pagal 2007–2013 m. Ekonomikos augimo veiksmų programos 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ VP2-1.4-ŪM-05-V priemonę „Inogeb LT-3“.

2015 metais projekto įmonėms buvo teikiami inkubavimo paslaugų paketai bei verslo konsultacijos. Įmonėms taip pat buvo teikiamos akseleravimo paslaugos, paremtos iš anksto mentoriaus parengtu verslo vystymosi planu, kuris daugeliui įmonių padėjo pasirinkti teisingą verslo plėtros strategiją. Per 2 projekto įgyvendinimo metus, įkurtos 45 naujos įmonės, sukurta daugiau nei 90 darbo vietų, į rinką pateikta 18 naujų produktų, 1 įmonė jau pritraukė investuotojus.

TECHNOSTARTO projekto įmonių pasiskirstymas pagal veiklos kryptis ir sritis:

Sritys		
1	Biomedicinos mokslai	3
2	Fiziniai mokslai	5
3	Socialiniai mokslai	1
4	Technologijos mokslai	35
5	Žemės ūkio mokslai	1
Kryptys		
1	Biomedicinos mokslai B 000 – Farmacija 08B	2
2	Biomedicinos mokslai B 000 – Medicina 06B	1
3	Fiziniai mokslai P 000 – Chemija 03P	1
4	Fiziniai mokslai P 000 – Fizika 02P	2
5	Fiziniai mokslai P 000 – Informatika 09P	1
6	Fiziniai mokslai P 000 – Matematika 01P	1
7	Socialiniai mokslai S 000 – Komunikacija ir informacija 08S	1
8	Technologijos mokslai T 000 – Elektros ir elektronikos inžinerija 01T	1
9	Technologijos mokslai T 000 – Energetika ir termoinžinerija 06T	1

10	Technologijos mokslai T 000 – Informatikos inžinerija 07T	22
11	Technologijos mokslai T 000 – Matavimų inžinerija 10T	1
12	Technologijos mokslai T 000 – Mechanikos inžinerija 09T	9
13	Technologijos mokslai T 000 – Medžiagų inžinerija 08T	1
14	Žemės ūkio mokslai A 000 – Agronomija 01A	1

2015 m. LNK televizijoje transliuotame laidų cikle „Startas“ dalyvavo 4 projekto įmonės, kurių metu projekto startuoliai turėjo galimybę pristatyti savo vystomas idėjas mentoriams, privačiam investuotojui. Projekto finale geriausiai įvertinta įmone tapo „Soltecha“, kuri turėjo galimybę tęsti derybas dėl investicijų.

2015 m. birželio 16 d. įvyko projekto TECHNOSTARTAS uždarymo renginys ir apdovanoti trys startuoliai, kurie pasižymėjo išskirtiniais rezultatais. UAB „ATO ID“ pelnė nominaciją už didžiausią eksporto plėtrą. Įmonės produktai (sidabru dengtas SERS padėklas „Randa“ ir auksu dengtas padėklas „Mato“) eksportuojami į daugiau nei 10 šalių, pvz. Didžiąją Britaniją, Prancūziją, Japoniją ir Nyderlandus. UAB „Beirate“ apdovanota už aktyvią rinkodaros kampaniją. Sukurtas pirmasis – aptarnavimo kokybės vertinimo įrankis BCS. Tai modernus vertinimo įrankis klientų aptarnavimo sektoriui, leidžiantis lengvai anonimiškai vienu paspaudimu telefone suteikti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip buvo aptarnauti įmonės klientai konkrečioje aptarnavimo vietoje. UAB „Medijų centras“ pelnė nominaciją už sėkmingiausius pardavimus, projekto metu įvykdė savo kurto produkto pardavimų už daugiau nei 25 tūkst. Eur. Įmonės produktas – media sklaidos tinklo instrumentas.

PROJEKTO „TECHNOLOGIJOS IR MOKSLAS INOVATYVIAM VERSLUI“ VYKDYMAS

Projekto veiklos skatino verslo ir mokslo bendradarbiavimą, technologijų perdavimą, mokslo ir tyrimų rezultatų komercinimą, intelektinės nuosavybės apsaugą, tuo siekiant sumažinti inovatyvaus verslo pradžios riziką bei paskatinti inovatyvių įmonių kūrimąsi, naujų produktų/paslaugų pateikimą į rinką, suaktyvinti Lietuvos dalyvavimą tarptautinėse MTEP ir inovacinės veiklos programose.

Projektas įgyvendinamas pagal 2007–2013 m. Ekonomikos augimo veiksmų programos 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ VP2-1.4-ŪM-05-V priemonę „Inogeb LT-3“.

2015 m. lapkričio 30 d. baigtas įgyvendinti projektas „Technologijos ir mokslas inovatyviam verslui“. Projektas buvo įgyvendinamas nuo 2012 m. kartu su mokslo ir technologijų parkais ir VšĮ „Lietuvos inovacijų centru“.

2015 m. buvo vykdomos šios veiklos:

- Technologijų perdavimo ir žinių komercializavimo skatinimas;
- Bendrų verslo ir mokslo tarptautinių MTEP ir inovacinių projektų skaičiaus didinimas;
- Inovacijų ir MTEP plėtros skatinimas: renginių, mugių, tarptautinio forumo organizavimas;
- Inovacijų ir MTEP plėtros skatinimas.

2015 m. pradėta ir baigta įgyvendinti projekto poveiklė „Inoskaita“. Inoskaitos metu Lietuvos įmonės buvo konsultuojamos MTEPI projekto valdymo, prototipų kūrimo, testavimo, mokslo tyrimų rezultatų komercinimo, vertės analizės ir ekonominio vertinimo, technologinės partnerystės, vidiniais resursais vykdomų inovacijų projektų valdymo, inovacijų finansavimo prieigos, inovacinių auditų, finansų planavimo ir valdymo, MTEP apskaitos, inovacijų veiklos apskaitos, MTEP ir inovacinės veiklos deklaravimo ir kt. klausimais. Projekto metu konsultuoti 1108 SVV subjektai, kurie deklaravo 12,2 mln. Eur išlaidų MTEP veikloms.

2015 m. organizuotas kvietimas dalyvauti prototipų komercinimo konsultacijose, iš pateiktų paraiškų buvo atrinkta 60 perspektyvių prototipų. Konsultuojamoms įmonėms buvo atlikta prototipo konkurencingumo analizė; prototipo kūrėjo – SVV subjekto – inovacijų potencialo

auditas, kurio metu įvertinama, ar SVV subjekto turimi išradimai, technologijos, technologiniai sprendimai verti prototipavimo bei apsaugojimo konfidencialumo sutartimis arba registruojant juos kaip pramoninės nuosavybės objektus; prototipo rinkos analizė; prototipų komercinimo versijų kaštų analizė – procesas, kurio metu išanalizuojamos kelios prototipo komercinimo versijos, SVV subjektui pateiktas kiekvienos prototipo komercinimo versijos kaštų suvestinė bei visų kaštų suvestinių palyginamoji analizė; prototipo pagrindu kuriamo produkto vystymo verslo strategija – dokumentas, kuriuo siūloma, kaip prototipo pagrindu sukurtą produktą pateikti į rinką ir kokių veiksmų imtis, siekiant užtikrinti jo sėkmę; partnerių rinkose paieška – procesas, kurio metu Lietuvos ir užsienio rinkose atliktas partnerių prototipo pagrindu sukurtam produktui kurti/tobulinti/parduoti paieška. Iš visų dalyvaujančių kvietime prototipų atrinkta 20 perspektyviausių, jiems suteiktos dizaino konsultacijos bei išleistas katalogas anglų ir lietuvių kalbomis „Perspektyviausi Lietuvos prototipai 2015“.

Projekto partneriai mokslo ir technologijų parkai per 2015 metus savo konsultacijomis padėjo įsisteigti 10 technologinių įmonių.

2015 m. transliuoti 3 TV laidų ciklai:

- Laidų ciklas „**Startas**“ buvo transliuotas per LNK televiziją. Šiame realybės projekte dalyvavo 15 startuolių, kurie turėjo galimybę pademonstruoti savo vidaus procesus, priimamus sprendimus, produktų vystymą, pasinaudoti mentorių patarimais. Šis realybės projektas buvo transliuojamas 15 laidų ciklu.

- Laidų ciklas „**Nepaprasti daiktai**“ buvo transliuojamas per TV3 televiziją. 15 laidų ciklas buvo orientuotas į inovacijų, mokslo-technologijų populiarinimą, didinantį visuomenės sąmoningumą inovacijų srityje.

- Laidų ciklas „**Laikas inovacijoms**“ buvo transliuotas per Lietuvos ryto televiziją. Šis laidų ciklas buvo apie įmones, kurios savo veikloje naudoja ir taiko inovacijas, sėkmingai bendradarbiauja su mokslo institucijomis. Nufilmuotos ir transliuotos 6 laidos, pagal sumanios specializacijos prioritetinių kryptių temas.

2015 m. rugsėjo 4-5 d. vyko kas dvejus metus organizuojamas tarptautinis Vilniaus inovacijų forumas „Innovation Drift“. Pagrindinės forumo temos: ateities inovacijos ir ateities technologijos. Daugiausiai lankytojų ir žiniasklaidos dėmesio sulaukė buvęs socialinio tinklo „LinkedIn“ vadovas Europoje Kevinas Eyresas bei kosminės ekspedicijos į Marsą planuojančios įmonės „Mars One“ vadovas, verslininkas Basas Lansdorpas.

Apibendrinta 2015 m. Vilniaus inovacijų forumo informacija:

- Forumą globojo Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius.
- Organizuotos 8 paralelinės sesijos skirtingomis temomis (ateities verslas, ateities technologijos, jaunas verslas (startuoliai), intelektinė nuosavybė, bepiločiai orlaiviai, kosminiai tyrimai, bioekonomika, kūrybinės industrijos);

- Organizuota verslo kontaktų mugė – net 40 verslo susitikimų;

- Organizuota jaunų verslų (startuolių) inovacijų ir technologijų paroda – daugiau nei 40 dalyvių;

- Forumo metu įteiktas Ūkio ministerijos organizuoto konkurso „Verslo ir mokslo partnerystė 2015“ apdovanojimas (laimėtojas UAB „Biocentras“);

- Išvalgomis apie ateitį dalijosi užsienio ir Lietuvos pranešėjai, pranešimus skaitė 60 pranešėjų iš 30 šalių, iš įtakingų pasaulinių organizacijų (Pasaulinio ekonomikos forumo - WEF, Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos CERN, NASA, LinkedIn, Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos, Pasaulinės telekomunikacijų sąjungos);

- Forume dalyvavo 1500 dalyvių; iš jų – 100 užsieniečių.

2015 m. rugpjūčio-rugsėjo mėn. organizuoti 4 renginiai pagal sumanios specializacijos prioritetines kryptis: 1) Agroinovacijų ir maisto technologijų krypties pristatymas: sprendžiamos problemos ir iššūkiai; 2) Sveikatos technologijos ir biotechnologijos Sumanios specializacijos strategijoje; 3) Švarios gamybos inovacijos pramonėje; 4) Dizainas inovatyvaus verslo pradžia. Bendras visų renginių dalyvių skaičius – daugiau negu 400.

Viso projekto laikotarpiu (44 mėn.) buvo konsultuota daugiau negu 3600 SVV subjektų.

PROJEKTO „INOVATYVAUS VERSLO KŪRIMO SKATINIMAS“ VYKDYMAS

2015 m. MITA kartu su partneriais (universitetais ir mokslo ir technologijų parkais) baigė įgyvendinti valstybės projektą „Inovatyvaus verslo kūrimo skatinimas“ (INOVEKS). Tai viena didžiausių jaunimo verslumo skatinimo iniciatyvų Lietuvoje ir didžiausia iniciatyva orientuota į technologinį verslumą. INOVEKS projektas atsirado iš siekio paskatinti studentus, jaunuosius tyrėjus ir mokslininkus savo idėjas paversti sėkmingu verslu. Tam, kad šie verslai sėkmingai gyvuotų buvo suburtos profesionalų komandos iš pagrindinių Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bei mokslo ir technologijų parkų.

Projektas įgyvendinamas pagal 2007–2013 m. Ekonomikos augimo veiksmų programos 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ VP2-1.4-ŪM-05-V priemonę „Inogeb LT-3“.

2015 m. 4 projekto įmonėms buvo suteikta papildoma galimybė akseleruotis užsienio geriausiuose akseleratoriuose, finansuojant visas išlaidas. Akseleratoriai privalėjo atitikti pagrindinius reikalavimus: būti technologinio pobūdžio, sudaryti sąlygas kurti prototipą, turėti investuotojų tinklą, patirties dirbant su tarptautiniais projektais ir sėkmingos veiklos rezultatus.

Konkurso būdu atrinkti 4 įmonių atstovai buvo išvykę į stažuotes JAV įsikūrusiuose akseleratoriuose:

1. MB „Stebink.lt“. Pasirinktas akceleratorius – University Technology Park at IIT, Čikaga, JAV. Akseleravimo trukmė – 4 sav.

2. MB „Alovita“. Pasirinktas akceleratorius – Berklio universiteto verslumo ir technologijų inkubatoriuje, JAV; akseleravimo trukmė – 4 sav.

3. UAB „Bioanalizės sistemos“. Pasirinktas akceleratorius – Akron Development Corporation, Akron, JAV; akseleravimo trukmė – 1 sav.

4. UAB „Solidus mokslas“. Pasirinktas akceleratorius – University Technology Park at IIT, Čikaga, JAV. Akseleravimo trukmė – 4 sav.

6 projekto įmonės („Alovita“, „Nanoavionika“, „Icus LT“, „Solidus mokslas“, „Sviestas sviestuotas“, „Technologinė įmonė“) 2015 metais dalyvavo rengtame TV realybės projekte „Startas“.

Apdovanojimai 2015 m.:

- „BZN start Startups Awards 2015“, didžiausiame šalies startuolių apdovanojimų renginyje, išradingiausio Lietuvos pumpurinio startuolio titulą laimėjo INOVEKS projekto metu įsteigta įmonė „**Probiomas**“, kurio įsikūrimą paskatino mentorai iš Vytauto Didžiojo universiteto. Įmonė užsiima biotechnologijos taikymais maisto pramonėje ir farmacijoje. Naudojant 5 skirtingų probiotinių bakterijų kompleksą kuriami probiotiniai papildai ir bakterijomis praturtinti pieno produktai. Įmonės inovatyvumas – skirtingų probiotinių bakterijų mikrokapsuliuojimas ir panaudojimas gėrimų ir maisto industrijose.

- Kauno miesto savivaldybė įteikė veržliausios 2015 metų įmonės apdovanojimą įmonei „**Alovita**“.

- 2015 m. gegužės mėn. Silicio slėnyje paskelbtame kasmetiniame pasauliniame konkurse „TiE50 TOP Startup 2015“ iš 2716 perspektyviausių aukštųjų technologijų įmonių iš Europos, JAV ir Azijos, prestižinio įvertinimo sulaukė ir projekto įmonė **UAB „Biomė**“, kuriai suteikta galimybė naudotis „TiE50 TOP Startup 2015“ prekės ženklu.

Investicijos. Įmonė „Nanoavionika“ 2015 metais pritraukė 200 000 Eur investiciją iš „Practica Capital“ rizikos kapitalo fondų.

Patentai. UAB „Eteronas“ gavo patentą savo sukurtam prototipui – „Minimaliai matoma palydovinės TV priėmimo antena“. Pateiktos 3 paraiškos patentui gauti (UAB „Biomé“, MB „Alovita“, MB „Hitmiksas“).

Baigiamoji projekto konferencija. Projekto įmonėms buvo suteikta galimybė dalyvauti inovacijų forumo „Innovation Drift 2015“ metu įvykusioje projekto baigiamojoje startuolių konferencijoje „Predicting future: startup’s“, kur buvo pristatytas projektas, jo rezultatai, įmonės, kuriami prototipai, taip pat buvo sudarytos galimybės susitikti su potencialiais investuotojais, užsakovais. Registruotų sesijos dalyvių skaičius viršijo 280. 13 projekto įmonių pristatė savo kuriamus prototipus forumo metu veikusioje parodoje.

KLASTERIZACIJOS SKATINIMAS

Remiantis MITA direktoriaus 2014 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 2V-181 patvirtintu Klasterizacijos skatinimo stebėsenos ir vertinimo tvarkos aprašu, 2015 m. atlikta klasterių apklausa ir parengta klasterizacijos skatinimo stebėsenos ataskaita. Apklausa parodė, kad yra svarbu skatinti įmones burtis į klasterius, nes tokiu būdu kuriamas bendras produktas bei įgyjamas konkurencinis pranašumas. Viena pagrindinių klasterių plėtros kryptių – veiklos plėtra užsienio rinkose, todėl svarbu skatinti klasterių tarptautiškumą, padedant įsijungti į tarptautinius klasterių tinklus, tarpininkaujant partnerių paieškose, rengiant verslo misijas į kitas šalis ir pan.

Siekdama skatinti SVV subjektų bei mokslo ir studijų institucijų bendrų inovatyvių sprendimų kūrimą ir įgyvendinimą bei dalyvavimą tarptautiniuose klasteriuose MITA kartu su VšĮ „Lietuvos inovacijų centras“ ir VšĮ „Versli Lietuva“ įgyvendino valstybės projektą „Verslo ir mokslo partnerystės tarptautiškumo skatinimas“. Įgyvendinant projekto veiklas 2015 m. buvo pasiekti šie rezultatai:

- suteikta 140 individualių konsultacijų SVV subjektams;
- suorganizuota 18 grupinių konsultacijų įvairiuose Lietuvos regionuose (Kaune, Jonavoje, Tauragėje, Kėdainiuose, Alytuje, Vilniuje);
- įvykdytos 74 tarptautinės partnerių paieškos;
- išleistas verslą ir mokslą pristatantis tarptautinis leidinys „Innovative Lithuania 2015“;
- suorganizuoti 5 renginiai „Klasteriai – galimybės verslo plėtrai“;
- suorganizuoti 3 partnerių paieškos renginiai (balandžio 2-3 d. - „Cyber security days“; rugsėjo 10-11 d. - „Bendradarbiavimo perspektyvos ir klasterizacijos tendencijos informacinio saugumo srityje“; rugsėjo 23-24 d. - „Sveikatingumo srities vystymosi perspektyvos 2016–2030 metais“). Šiuose renginiuose dalyvavo daugiau negu 120 dalyvių, 4 Lietuvos įmonės renginiuose surado užsienio partnerius;
- dalyvauta 2 parodose Londone (rugsėjo 14-18 d. vyko Tarptautinė gynybos ir saugumo pramonės paroda DSEI 2015, joje dalyvavo 5 įmonės; rugsėjo 24-27 d. vyko Tarptautinė šiuolaikinio dizaino paroda „TENT/SuperBrands London“, parodoje dalyvavo 6 įmonės iš Lietuvos);
- į Lietuvoje veikiančius klasterius pritraukta 12 naujų narių;
- 6 klasteriams suteiktos vystymo sesijos (International Security Cluster, Tarptautinis sveikatingumo klasteris, Baltijos automobilių detalių klasteris, Lietuvos maisto eksportuotojų asociacija, E-Verslo klasteris, Lietuvos autodalių gamintojų ir eksportuotojų asociacija);
- projekto konsultacijų metu padėta įgyvendinti 24 bendras klasterių iniciatyvas;
- bendrai su projekto partneriais VšĮ „Lietuvos inovacijų centras“ ir VšĮ „Versli Lietuva“ vykdant veiklas įsteigti 5 nauji klasteriai:
 - Ignalinos turizmo klasteris (16 narių, iš jų 14 įmonių, veikia turizmo paslaugų sektoriuje);
 - Pamaro turizmo klasteris (19 narių, iš jų 17 įmonių, veikia turizmo paslaugų sektoriuje);
 - Baltijos baldų klasteris (9 nariai, iš jų 6 įmonės, veikia baldų gamybos sektoriuje);
 - Lietuvos plastikų klasteris (12 narių, iš jų 8 įmonės, veikia chemijos pramonės srityje);

- International Security Cluster (6 įmonės, veikia IT paslaugų sektoriuje);
 - administruojamas MITA sukurtas klasterių žemėlapis <http://maps.klaster.lt/>, kuriame viso užregistruoti bei duomenis pateikę 53 klasteriai;
 - kartu su partneriais administruojama interneto svetainė www.klaster.lt. Interneto svetainėje 2015 m. apsilankė virš 5000 lankytojų, iš jų – virš 12 proc. iš užsienio (vyrauja Vokietija, JAV, Brazilija, Jungtinė Karalystė);
 - 2015 m. balandžio 8 d. organizuota konferencija „Klasterių augimas ir tarptautiškumas: kas lemia sėkmę?“, kurioje dalyvavo daugiau negu 100 dalyvių. Konferencijoje dalyvavo užsienio svečiai, pristatytos klasterių sėkmės istorijos, projekto rezultatai.

ATVIROS PRIEIGOS CENTRŲ REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-852 „Dėl Atviros prieigos centro valdymo reglamento patvirtinimo“ MITA pavesta administruoti atviros prieigos centrų (APC) registrą.

2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis APC registre įregistruoti 25 APC. Duomenys apie įregistruotus APC yra viešai prieinami interneto svetainėje adresu www.mita.lt.

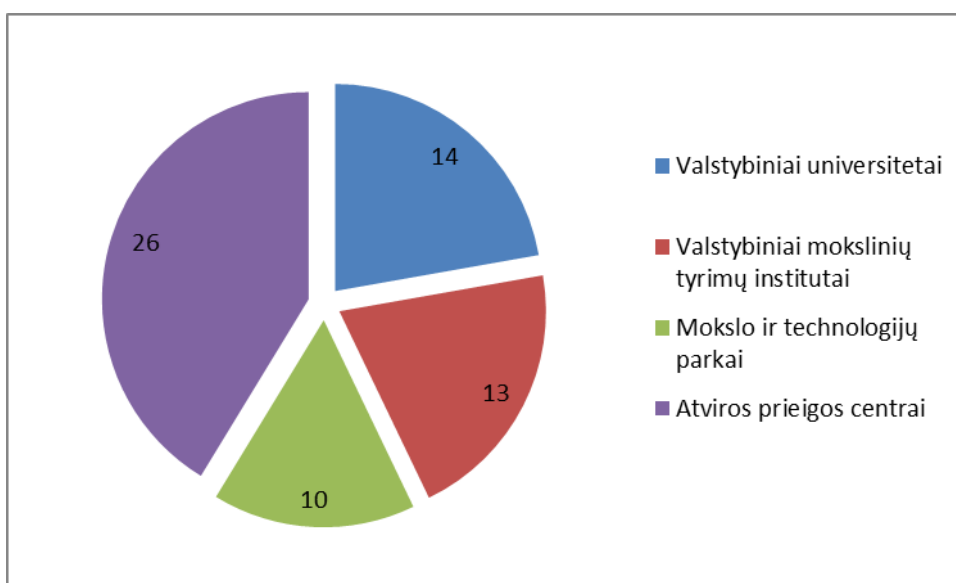
2015 m. spalio mėn. baigtas įgyvendinti valstybės projektas „Mokslo ir tyrimų atvira prieiga (MITAP)“, kuriuo siekta padidinti mokslo rezultatų pasiekiamumą, suteikti mokslo žinioms kuo didesnę pritaikomumą versle, paskatinti naujų projektų kūrimą ir technologijų perdavimą.

Įgyvendinant projektą, sukurtas prekių ženklas „Open R&D Lietuva“, kuriuo pristatomas didžiausias MTEPI infrastruktūros, paslaugų ir kompetencijų tinklas Baltijos šalyse (3 pav.).

3 pav. MTEP prekių ženklas „Open R&D Lietuva“.

„Open R&D Lietuva“ tinklą sudaro: valstybiniai universitetai, valstybiniai mokslinių tyrimų institutai, mokslo ir technologijų parkai bei juose veikiantys atviros prieigos centrai (4 pav.).

4 pav. „Open R&D Lietuva“ tinklo sandara.

2015 m. įgyvendintos šios MITAP projekto veiklos:

1. Parengta metodika dėl APC išteklių valdymo, paslaugų kainodaros, MTEP veiklų rezultatų viešosios prieigos užtikrinimo, intelektinės nuosavybės apsaugos ir valdymo, technologijų perdavimo, mokslinių tyrimų rezultatų komercinimo.

2. Vykdytos viešinimo veiklos:

2.1. Siekiant efektyviai suplanuoti ribotus institucijose turimus ir rinkodarai bei APC viešinimui skiriamus resursus, išskirti tikslines priemones APC viešinimui užtikrinti, parengtas ir MITA direktoriaus įsakymu patvirtintas APC viešinimo planas bei įgyvendintos šios viešinimo priemonės:

- Parengtas APC teigiamo įvaizdžio formavimo paketas;
- Paruoštas ir išleistas bendras ir individualūs kiekvienam APC informaciniai leidiniai bei individuali vaizdo medžiaga kiekvienam APC (14 vnt.);
- Parengta ir publikuota 14 informacinių straipsnių;
- vykdytas APC registro viešinimas renginių, susitikimų metu bei el. erdvėje.

3. Vienas pagrindinių tikslų užtikrinant APC efektyvų funkcionavimą – pritraukti papildomus įrangos naudotojus ir mokslo paslaugų užsakovus. Šiam tikslui APC koordinatoriai, kartu su mokslininkais, nuolat vyko į komandiruotes užsienio šalyse, siekdami pritraukti užsienio verslo įmones, bei užsienio R&D centrus ir universitetus bendriems projektams, paslaugoms, tyrimams atlikti. Taip pat viešinamas Lietuvos inovacijų infrastruktūros, paslaugų ir kompetencijų tinklas „Open R&D Lietuva“, APC paslaugos ir kompetencijos potencialiems investuotojams:

3.1. 2015 metais MITAP projektas finansavo 21 APC koordinatorių ir mokslininkų užsienio komandiruotę, į kurias išvyko 44 žmonės (APC koordinatoriai, APC vadovai, APC dirbantys mokslo darbuotojai, MITA ir MITAP projekto darbuotojai). Prioritetinės komandiruočių kryptys buvo Vokietija, Švedija, Japonija, Prancūzija, Latvija, Norvegija, Tunisas, Čekija, Italija, JAV, Omanas, Belgija, Austrija ir Kinija. Komandiruočių metu buvo užmegzti kontaktai tiek su verslo, tiek su mokslo institucijų atstovais, pristatytos APC paslaugos, šiuo metu yra deramasi dėl bendrų projektų ir paslaugų pardavimo. Organizuojant vizitus glaudžiai bendradarbiauta su Užsienio reikalų ministerija, VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ ir VŠĮ „Versli Lietuva“ bei Lietuvos diplomatais užsienio šalyse, siekiant pritraukti verslo užsakymus APC paslaugoms.

3.2. Organizuoti šie jungtiniai APC paslaugų ir MTEP rezultatų, bendradarbiavimo galimybių pristatymo vizitai:

- 2015 m. gegužės 24–30 d. įvyko Lietuvos mokslo atstovų delegacijos vizitas į Japoniją, siekiant pristatyti Lietuvos MTEP pasiekimus bei sukurtas technologijas ir užmegzti ryšius bendriems ateities projektams, bendradarbiavimui inovacijų srityje. Vizito metu buvo pristatomas „Open R&D Lietuva“ tinklas - didžiausias inovacijų infrastruktūros, paslaugų ir kompetencijų tinklas Baltijos šalyse, kuriame sutelkta moderni MTEP infrastruktūra, įranga, paslaugos ir aukščiausio lygio mokslinė kompetencija. Tokijuje ir Osakoje įvykusių renginių metu užmegzta glaudi partnerystė su Knowledge Capital, Osakos universitetu, Japonijos mokslo ir technologijų agentūra, Japonijos Bioindustrijos asociacija bei Japonijos Lietuvos mainų centru, verslo atstovais, kuriems taip pat buvo pristatyti Lietuvos mokslininkų pasiekimai daiktų interneto, lazerių, fotonikos, naujų funkcionalių medžiagų kūrime ir pan.

- 2015 m. birželio mėn. organizuotas Lietuvos mokslininkų sukurtų technologijų pristatymas Expo 2015 Milane. Pagrindinis vizito tikslas – kartu su atviros prieigos centrų koordinatoriais pristatyti Kauno technologijos universiteto, Aleksandro Stulginskio universiteto ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto tyrėjų sukurtas ir kuriamas inovacijas, susijusias su renginio tematika „Pamaitinti planetą. Energija gyventi“. Parodos metu Lietuvos paviljone MITA, kartu su APC koordinatoriais, organizavo renginius, kuriuose pristatytos APC paslaugos bei Lietuvos MTEP pasiekimai su parodos tema susijusiose srityse.

- 2015 m. spalio 12–16 d. Lietuvos delegacija lankėsi JAV. Masačusetso Technologijų Institute (MIT) Čikagoje vyko partnerystės renginiai, kuriuose Lietuvos universitetai, tyrimų centrai bei institutai prisistatė JAV mokslo ir studijų institucijoms, mokslo ir verslo bendradarbiavimą kuriojančioms institucijoms bei įmonėms investuojančioms į MTEP. Renginių metu buvo pristatomas Lietuvos mokslo ir inovacijų tinklas „Open R&D Lietuva“ ir šio tinklo teikiamas platus Lietuvos APC paslaugų spektras.

- 2015 m. spalio 16 d. delegacijos nariai dalyvavo JAV, Čikagoje organizuotame Europos Komisijos renginyje „Destination Europe“, kuriame pristatytos Lietuvos mokslinių tyrimų bei finansavimo galimybės Lietuvoje bei „Open R&D Lietuva“ tinklas ir teikiamos atviros prieigos paslaugos. „Destination Europe“ – tai reikšmingiausias forumas, kuriame dalyvauja pirmaujančios mokslinių tyrimų bei už inovacijų politiką šalyje atsakingos institucijos, siekdamos tyrėjams bei inovatoriams iš viso pasaulio pristatyti Europą kaip patrauklų regioną MTEPI prasme.

- 2015 m. spalio 20–21 d. MITA atstovai dalyvavo Pasaulio lietuvių ekonomikos forume (PLEF) Izraelyje, sukvietsiame Lietuvos bei Izraelio verslo ir mokslo, viešojo sektoriaus atstovus, politikus. Renginys skirtas stiprinti tarpusavio ryšius tarp lietuvių ir litvakų bendruomenių, diskutuoti apie galimybes įgyvendinti bendrus Lietuvos–Izraelio projektus. Renginyje MITA atskirame stende pristatė tinklo „Open R&D Lithuania“ veiklą, bendradarbiavimo galimybes bei finansinius instrumentus, skirtus bendrų mokslo ir verslo mokslinių tyrimų projektų vykdymui.

- 2015 m. gruodžio 10 d. Lietuvos mokslo ir inovacijų tinklas „Open R&D Lietuva“ ir APC teikiamos paslaugos pristatytos Lietuvos ambasados ir Ankaros pramonės rūmų organizuotame renginyje „Lithuania – Explore Your Opportunities“. Renginio metu gynybos bei statybos pramonės atstovams, APC pristatė KTU ir VGTU atstovai. Aktyvios diskusijos apie „Open R&D Lietuva“ tinklo galimybes bei konkrečias VGTU ir KTU atviros prieigos centrų galimybes tęsėsi ir po renginio vykusiuose B2B susitikimuose, kurių metu buvo užmegzti naudingi kontaktai su Turkijos verslo ir mokslo atstovais.

SUMANI SPECIALIZACIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ MITA pavesta organizuoti jungtinių iniciatyvų įgyvendinimą, identifikuoti ir analizuoti ūkio subjektų MTEPI poreikius bei nustatyti ūkio subjektams aktualias MTEPI temas, organizuoti informacijos apie sumanios specializacijos tikslus ir procesą sklaidą potencialiems dalyviams, organizuoti mokslo ir studijų institucijų bei kitų viešų ir privačių subjektų bendradarbiavimo veiklas, siekiant paskatinti jų bendrą dalyvavimą studijų ir MTEPI politikos priemonių pagrindu vykdytinuose projektuose ir kitas funkcijas.

MITA parengė projektą „Sumanios specializacijos strategijos įgyvendinimo paramos sistemos sukūrimas“, kuris pateiktas įtraukti į Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo tobulinimo programos 2016–2018 m. planą. Projekto tikslas – sukurti sumanios specializacijos strategijos įgyvendinimo paramos sistemą, skatinančią mokslo ir verslo bendradarbiavimą prioritetinėse sumanios specializacijos kryptyse.

2015 m. buvo parengtas sumanios specializacijos produktų identifikavimo bei analizės paslaugų įgyvendinimo modelis, taip pat sumanios specializacijos produktų identifikavimo bei analizės paslaugų ataskaita. Modelis ir ataskaita parengti siekiant identifikuoti potencialiai sėkmingiausius produktus, kurie galėtų būti sukurti pagal prioritetines sumanios specializacijos kryptis. Buvo identifikuoti 33 numatomi bendrai kurti produktai (apimant kiekvieną sumanios specializacijos prioritetinę kryptį). Šių produktų kūrėjams – mokslo ir studijų institucijoms bei įmonėms – teikiamos paslaugos apėmė:

1. Mokslo ir studijų institucijos bei įmonės vykdomų tyrimų atitikties sumanios specializacijos kryptims analizę;
2. Jungtinės veiklos tarp mokslo ir studijų institucijos bei įmonės analizę;
3. Naujo bendrai numatomo kurti produkto konkurencingumo analizę;
4. Naujo bendrai numatomo kurti produkto rinkos analizę – procesą;
5. Naujo bendrai numatomo kurti produkto kūrimo versijų kaštų analizę – procesą, kurio metu išanalizuojamos kelios produkto finansavimo versijos.

Remiantis surinktais duomenimis buvo įvertintos rinkos bei pateiktos apibendrintos apžvalginio pobūdžio išvados apie produkto perspektyvas tiriamose rinkose bei kaštų suvestinė. Rengiant modelį ir ataskaitą, buvo apklaustos 11 mokslo ir studijų institucijų bei 57 įmonės.

MOKSLO IR TECHNOLOGIJŲ PARKŲ ADMINISTRAVIMAS

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2012 m. lapkričio 16 d. raštą Nr. (22.5-63)-3-6407 bei Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2012 m. lapkričio 22 d. raštą Nr. SR-5751, MITA direktoriaus 2013 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. 2V-61 „Dėl mokslo ir technologijų parkų duomenų bazės nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Mokslo ir technologijų parkų (toliau – MTP) duomenų bazės nuostatai.

MTP duomenų bazės paskirtis – centralizuotai tvarkyti duomenis apie MTP, MTP kontaktinius duomenis, MTP dalininkus, MTP veiklas ir teikiamas paslaugas, MTP vykdomus projektus ir kitą, su MTP susijusią, MTP klientams galinčią būti naudingą, informaciją.

2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis duomenų bazėje buvo užregistruota 10 MTP:

- Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas
- „Saulėtekio slėnio“ mokslo ir technologijų parkas
- Mokslo ir technologijų parkas TECHNOLIS
- VŠĮ „Fizikos instituto mokslo ir technologijų parkas“
- VŠĮ „Kauno mokslo ir technologijų parkas“
- VŠĮ „Mokslo ir technologijų parkas“
- VŠĮ „Panevėžio mokslo ir technologijų parkas“
- VŠĮ „Šiaurės miestelio technologijų parkas“
- VŠĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“
- VŠĮ „Verslumo skatinimo akademija“

2015 m. sausio mėn., sujungus tris viešąsias įstaigas – KTU regioninį mokslo parką, Kauno regioninį inovacijų centrą bei Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parką, įkurtas VŠĮ „Kauno mokslo ir technologijų parkas“. Todėl buvo priimtas sprendimas išregistruoti KTU regioninį mokslo parką ir Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parką ir vietoje jų įtraukti VŠĮ „Kauno mokslo ir technologijų parkas“ į Mokslo ir technologijų parkų duomenų bazę.

Duomenys apie įregistruotus MTP yra viešai prieinami interneto svetainėje adresu www.mita.lt. Informacija sugrupuota pagal 4 aspektus: (1) bendra MTP informacija, (2) informacija apie MTP teikiamas paslaugas, (3) informacija apie MTP įsikūrusias įmones, (4) MTP vykdomi/baigti projektai. Dauguma MTP įmonių, kurių yra daugiau kaip 300, dalyvauja MITA programose ir priemonėse.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 963 „Dėl Mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepcijos“ pakeitimo“, MITA pavesta kasmet atlikti MTP veiklos rezultatų stebėseną ir vertinimą ir iki kiekvienų metų gegužės 1 d. pateikti Ūkio ministerijai pasiūlymus dėl MTP efektyvumo ir veiklos tobulinimo. MITA direktoriaus 2015 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. 2V-125 patvirtintas „Mokslo ir technologijų parkų veiklos rezultatų stebėsenos ir vertinimo tvarkos aprašas“, kuriuo vadovaujantis 2016 m. bus rengiama parkų veiklos rezultatų analizė, atliekama remiantis parkų veiklos rezultatų stebėsenos metu gautais duomenimis, siekiant parengti siūlymus MTP veiklai tobulinti.

MTEP REZULTATŲ KOMERCINIMO SKATINIMAS

2015 m. MITA skatino MTEP rezultatų komercinimą per administruojant priemones, įgyvendinant projektus ir veiklas:

- *MTEP rezultatų komercinimo priemonė;*
- *Intelektinės nuosavybės teisių apsaugos skatinimo priemonė;*
- *Iki prekybiniai pirkimai;*

▪ *Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros projektų, skirtų krašto apsaugos poreikiams, konkursinis finansavimas.*

MTEP REZULTATŲ KOMERCINIMO PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMAS

Pagal šią MITA administruojamą priemonę nuo 2012 m. mokslo ir studijų institucijos gali inicijuoti mokslui imlių pradedančiųjų įmonių steigimą (start-up arba spin-off), kuriose panaudojant pasiektus mokslo rezultatus būtų kuriami nauji produktai, paslaugos ir technologijos. Vienam projektui skiriama iki 21 tūkst. Eur.

2015 m. pradžioje buvo įvertinta 18 MTEP rezultatų komercinimo projektų, kurie buvo pradėti 2014 metais, dalykinių ataskaitų, iš jų 3 – baigiamosios ataskaitos. Atlikus ekspertinį vertinimą buvo nutarta 2 ataskaitų netvirtinti ir neskirti finansavimo. Likusiems 13 projektų paskirtos lėšos (111 966 Eur) projektų įgyvendinimo etapui iki 2015 m. rugpjūčio mėn. finansuoti.

2015 m. spalio 28 d. viešame ekspertų tarybos kartu su ministerijų ir rizikos kapitalo atstovais posėdyje pristatyti pasibaigusių projektų rezultatai. Ekspertų tarybos nuomone, sėkmingais projektais reikėtų laikyti:

- „Elektroninė edukacijos platforma – Solid Education“ (UAB „Solidus mokslas“),
- „Precizinės pozicionavimo sistemos (Adpos)“ (UAB „Pažangūs pozicionavimo sprendimai“),
- „Integruotas nanopalydovo funkcinų sistemų elektronikos modulis. *Nanoavionics*“ (UAB „Nanoavionika“),
- „Natūralių maistinių dažu, gaunamų iš uogų, gamyba (Dažai)“ (UAB „Mėlynė“).

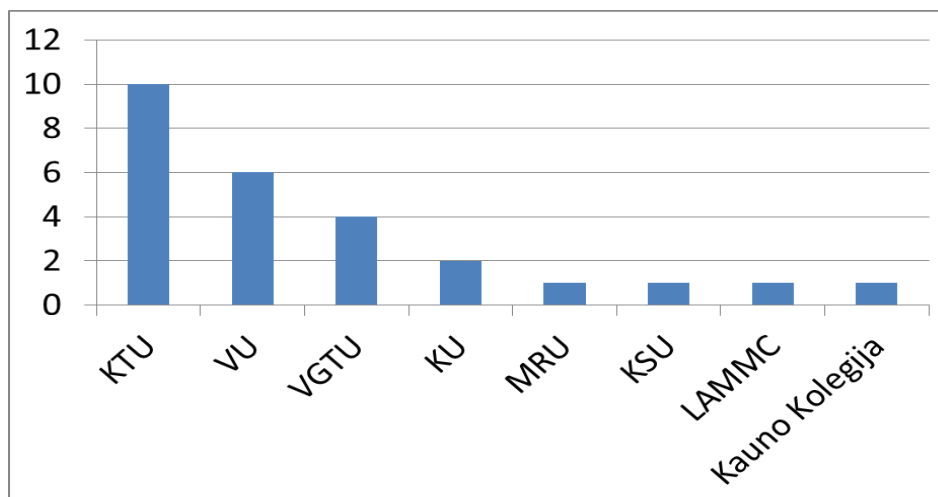
Projektas „Integruotos nanopalydovo funkcinų sistemų elektronikos modulis“ (koordinadorius UAB „Nanoavionika“) gavo finansavimą iš rizikos kapitalo fondo „Practica Capital“.

18 įmonių, finansuotų 2014-2015 m. pagal kvietimą Nr. MK1403, buvo sukurta: 62 naujos darbo vietos, 18 inovatyvių technologijų, 27 inovatyvūs produktai, 45 inovatyvios paslaugos, pateiktos 6 patentinės paraiškos (iš jų – 3 tarptautinės). Daugiau kaip pusė įmonių gavo pajamų, kurių bendra suma yra virš 118 tūkst. Eur.

2015 m. kovo 9 d. buvo paskelbtas naujas kvietimas (Nr. MK1504) teikti paraiškas finansavimui gauti. Pagal kvietimą gautos 29 paraiškos, iš jų 28 teiktos ekspertiniam vertinimui. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, 13 naujų projektų buvo paskirta 182 467 Eur. Po 3 projektus parengė Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Vilniaus universitetas ir Kauno technologijos universitetas (Kauno technologijos universiteto vienas projektas parengtas kartu su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu), 2 – Klaipėdos universitetas, po 1 - Mykolo Romerio universitetas ir Kazimiero Simonavičiaus universitetas.

13 naujų projektų, vykdomų pagal kvietimą Nr. MK1504, koordinatoriai gruodžio mėn. pateikė dalykines ataskaitas (iš jų 4 – baigiamosios). Ataskaitų duomenimis (2015 m. gruodžio 31 d.), įmonėse sukurtos 37 naujos darbo vietos, sukurti nauji: 12 produktų, 2 paslaugos, 6 technologijos. 9 projektai bus baigti įgyvendinti 2016 m. viduryje.

Iš viso 2015 m. buvo vykdomi 26 MTEP rezultatų komercinimo projektai (5 pav.).

5 pav. 2015 m. vykdytų projektų skaičiaus pasiskirstymas tarp institucijų, kuriose šie projektai buvo parengti (KTU – Kauno technologijos universitetas, VU – Vilniaus universitetas, VGTU – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, KU – Klaipėdos universitetas, MRU – Mykolo Romerio universitetas, KSU – Kazimiero Simonavičiaus universitetas, LAMMC – Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Kauno kolegija).

INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ APSAUGOS SKATINIMAS

Skatindama intelektinės nuosavybės teisių apsaugą tarptautiniu mastu, vadovaudamasi Intelektinės nuosavybės teisių apsaugos projektų konkursinio finansavimo tvarkos aprašu, patvirtintu MITA direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 2V-75, MITA teikia finansinę paramą įmonėms ir mokslo ir studijų institucijoms, patentuojančioms išradimus ar registruojančioms dizainą.

2015 m. birželio 29 d. MITA paskelbė kvietimą Nr. INT/01 teikti paraiškas ir prašymus pagal Intelektinės nuosavybės teisių apsaugos projektų konkursinio finansavimo tvarkos aprašą.

2015 m. rugsėjo 15 d. kvietimas buvo sustabdytas nelaukiant kvietime nurodyto paraiškų teikimo termino (2015 m. spalio 1 d.), atsižvelgiant į tai, kad pateiktose paraiškose prašomos suteikti paramos suma pasiekė 200 tūkst. Eur. Nuo 2011 m. tai pirmasis atvejis, kai kvietimas buvo sustabdytas nesulaukus nustatyto termino. Iš to galima daryti prielaidą, kad priemonė populiarėja ir susidomėjimas auga.

Pagal kvietimą buvo gautos 35 paraiškos, kuriomis prašoma 212 tūkst. Eur paramos. 27 paraiškos susijusios su išradimų patentavimu, 8 – su dizaino apsauga. 31 paraišką pateikė verslo įmonės, 4 – mokslo ir studijų institucijos. Nustačius, kad paraiškos atitinka visus reikalavimus, jos buvo traukiamos į paraiškų vertinimo suvestinę, kuri buvo teikiama darbo grupės nariams dėl paraiškų vertinimo pagal naudos ir kokybės vertinimo metodiką.

Kartu su 2015 m. kvietimu buvo sukurta nauja vertinimo metodika – naudos ir kokybės vertinimas. Vertinant pagal šią metodiką buvo siekiama išsiaiškinti:

- patentuojamo išradimo/registruojamo dizaino/paslaugos konkurencingumą, atsižvelgiant į konkurencinę aplinką, rinkos tendencijas, rinkos pasiskirstymą, prognozes, potencialius vartotojus ir pan.;
- patentuojamo išradimo/registruojamo dizaino/paslaugos vystymo verslo strategiją;
- patentuojamo išradimo/registruojamo dizaino savininko patirtį ir rezultatus komercinant panašios srities gaminius.

Atlikus naudos ir kokybės vertinimą, sudaromas darbo grupės narių paraiškoms skirtas balų vidurkis. Paraiškos, kurių vertinimo vidurkis yra didesnis nei 6 balai, įtraukiamos į remtinių paraiškų sąrašą. Paraiškos, gavusios mažesnį nei 6 balai, atmetamos.

Įvertinus paraiškas, buvo nuspręsta finansavimą skirti 28 paraiškoms: 20 paraiškų, susijusių su išradimų patentavimu, 8 – su dizaino apsauga. Projektams vykdyti buvo skirta daugiau kaip 155 tūkst. Eur valstybės parama.

Bendradarbiaujant su Valstybiniu patentų biuru (VPB) buvo gautos 7 paraiškos (2 – įmonių, 5 – mokslo ir studijų institucijų) dėl patento paraiškų paieškos Europos patentų tarnyboje (EPT). MITA

priėmė sprendimą dėl paraiškų išlaidų dalies kompensavimo, kurios patiriamos mažų ir vidutinių įmonių bei mokslo ir studijų institucijų už EPT atliktas paieškas.

Tarp finansuojamų projektų savo išradimus sėkmingai patentavo UAB „EuroSega“, sukūrusi bato užkulnį apsaugančią priemonę vairuojantiems; UAB „Altechna R&D“, sukūrusi lazerinį skaidrių medžiagų apdorojimo būdą; UAB „EMKO“, registravusi baldų kolekcijos dizainą, pardavimus sėkmingai vykdo jau 4 metus ir buvo skirti tarptautiniai apdovanojimai, dalyvauta užsienio parodose; įmonė „Laiverta“, sukūrusi PIGEON paspirtuką, kuriuo siekiama skatinti ekologiškų transporto priemonių naudojimą, taip pat pelnė tarptautinius apdovanojimus tokius kaip „A Design Award“, „Core77 Design Award“, „Student Runner Up“; UAB „Pažangūs pozicionavimo sprendimai“ sukūrusi mažųjų palydovų pozicijų valdymo sistemą, kuri leidžia itin tiksliai orientuoti palydovą erdvėje.

Siekdama nustatyti ir įvertinti pagal priemonę paremtų siekiamų apsaugoti (apsaugotų) išradimų ir dizaino komercinimo sėkmę, MITA apklausė 2011–2014 m. paremtų projektų vykdytojus.

Apklausoje dalyvavo 84 subjektai: 76 įmonės, 8 mokslo ir studijų institucijos. Jos pateikė informaciją apie išradimų ir dizaino, siekiamų apsaugoti (apsaugotų) pagal 154 projektus, komercinimą (dalis projektų vykdytojų paramą yra gavę 5 ar daugiau kartų).

Iš 124 įmonių sukurtų išradimų ar dizaino komercinami 77. 43 išradimus ar dizainą įmonės planuoja komercinti ateityje, 4 komercinti neketina.

Didžioji dauguma įmonių išradimų ar dizaino pagrindu kuria gaminius ar teikia paslaugas rinkai, iš to gauna pajamas. Užsienio rinkose produktai dažniausiai komercinami Europos Sąjungos valstybėse narėse (Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje ir kt.), taip pat kitose Europos ar kitų žemynų valstybėse (Rusijoje, Baltarusijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, Japonijoje ir kt.). Dalis įmonių už sukurtus išradimus ar dizainą yra gavusios įvairių tarptautinių apdovanojimų (pvz., UAB „ACME Europe“). Dalis įmonių teises į išradimus licencijuoja pagal sutartis su kitais subjektais arba tą ketina daryti ateityje. Komercinti išradimų ar dizaino neplanuoja 4 įmonės. Pagrindinė nurodoma priežastis – lėšų stygius. Vis dėlto įmonės neatmeta galimybės, kad jie galėtų būti komercinami tolimesnėje ateityje, pasikeitus finansinei situacijai ar suradus potencialių partnerių.

Iš 32 mokslo ir studijų institucijų išradimų, komercinti yra 4 išradimai: 3 išradimus komercina Vilniaus universitetas, 1 – Kauno technologijos universitetas. Komercinti kitus išradimus mokslo ir studijų institucijos planuoja ateityje.

Vilniaus universitetas komercina kelis išradimus, t. y. teises į šių išradimų naudojimą yra licencijuojamos. Kitiems išradimams komercinti ieškoma partnerių licencijavimui arba tolimesniam išradimo vystymui.

Kauno technologijos universitetas komercina išradimą „Minosvaidžio minos imitatoriaus sprogdiklis“, kuris naudojamas Lietuvos kariams mokyti ir rengti. Kitiems išradimams komercinti vykdoma potencialių licenciatų paieška, su jais susisiekus pristatomos praktinės išradimų pritaikymo galimybės, deramasi dėl bendradarbiavimo.

Kitos mokslo ir studijų institucijos išradimų kol kas nekomercina, bet tą planuoja daryti 2016-2017 m.

MITA atliko intelektinės nuosavybės valdymo mokslo ir studijų institucijose analizę. Analizė atlikta vertinant intelektinės nuosavybės valdymo principų taikymą pagal Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. ISAK-2462 „Dėl Rekomendacijų Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl teisių, atsirandančių iš intelektinės veiklos rezultatų, tvirtinimo“ patvirtintas rekomendacijas (toliau – rekomendacijos). Duomenys analizei rinkti atliekant institucijų apklausą, taip pat remiantis institucijų MTEP rezultatų komercinimo ir (ar) žinių ir technologijų perdavimo struktūrinių padalinių ir (ar) organizacinių vienetų, įskaitant MTEP rezultatų komercinimo ir (ar) žinių ir technologijų perdavimo funkcijas atliekančius atskirus juridinius asmenis, plėtros galimybių studijomis.

Apibendrinta informacija apie institucijų pasirengimą valdyti intelektinę nuosavybę gauta išanalizavus intelektinės nuosavybės valdymo procesus 15 aukštųjų mokyklų ir mokslinių tyrimų institutų. Pagrindiniai apibendrinimai:

- dauguma institucijų yra patvirtinusios intelektinės nuosavybės valdymo ir technologijų perdavimo tvarkos aprašus (nuostatus), reglamentuojančius institucijos darbuotojų ir studentų sukuriamos intelektinės nuosavybės teisių apsaugos, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis principus, sąlygas ir procedūras;

- dalis intelektinės nuosavybės valdymo tvarkos aprašų neturinčių institucijų atitinkamus dokumentus planuoja patvirtinti artimiausiu metu;

- atsižvelgiant į tai, kad dauguma intelektinės nuosavybės valdymo tvarkos aprašų buvo patvirtinti 2014–2015 m., institucijų patirtis įgyvendinant juose nurodytas intelektinės nuosavybės valdymo nuostatus yra sąlyginai nedidelė;

- intelektinės nuosavybės valdymo funkcijas institucijos yra pavedusios struktūriniam institucijos padaliniiui, koordinuojančiam intelektinės nuosavybės politikos įgyvendinimą institucijoje; šie padaliniai skatina mokslo, verslo ir pramonės bendradarbiavimą, identifikuoja intelektinės nuosavybės objektus, planuoja ir įgyvendina technologijų perdavimo procesus ir vykdo kitas funkcijas;

- į intelektinės nuosavybės valdymo tvarkos aprašus įtraukti pagrindiniai rekomendacijose pateikti intelektinės nuosavybės valdymo principai;

- valdydamos intelektinę nuosavybę, institucijos laikosi autonomijos principo, t. y. MTEP dalyviams nustatyta teisė ir prerogatyva patiems savo nuožiūra susitarti dėl teisių ir pareigų, nustatančių intelektinės veiklos rezultatų priklausomybę, ir ekonominės naudos, atsirandančios iš intelektinės veiklos rezultatų, paskirstymo;

- santykiai tarp institucijos ir jos darbuotojų bei studentų grindžiami sutartimis, kuriose įtrauktos nuostatos dėl turtinių teisių į intelektinės nuosavybės objektus perdavimo institucijai, informacijos, turinčios komercinę vertę, atskleidimo, konfidencialios informacijos apsaugos ir pan.;

- intelektinės nuosavybės, sukurtos bendradarbiaujant su verslo subjektais, partneriais MTEP ir kituose projektuose, valdymo, naudojimo ir disponavimo ja sąlygos iš anksto nustatomos atskira sutartimi tarp visų suinteresuotų šalių;

- institucijos yra nustačiusios pelno, gaunamo iš intelektinės veiklos ir jos rezultatų komercinimo veiklų, paskirstymo metodiką, pumpurinių ir pradedančiųjų įmonių steigimo, valdymo ir intelektinės nuosavybės perdavimo principus ir kitas intelektinės nuosavybės valdymo nuostatas;

- į strateginio planavimo dokumentus institucijos yra įtraukusios tik bendro pobūdžio intelektinės nuosavybės valdymo nuostatas (pvz., siekį stiprinti intelektinės nuosavybės valdymo sistemą, skatinti technologijų perdavimą ir pan.).

IKIPREKYBINIAI PIRKIMAI

Ikiprekybiniai pirkimai – tai inovatyvaus produkto, kurio nėra rinkoje, sukūrimo pirkimas. Pirkimą atlieka viešojo sektoriaus institucija.

Ikiprekybiniai pirkimai sudaro sąlygas:

- skatinti inovacijų kūrimą ir pritaikymą viešajam sektoriui;
- spręsti visuomenei aktualias problemas;
- skatinti verslą į rinką teikti inovatyvias prekes ir paslaugas;
- vystyti viešojo sektoriaus kompetencijas inovacijų srityje ir kurti į inovacijas orientuotą pirkimų kultūrą.

2013 m. MITA inicijavo valstybės projektą (projekto vertė – 142 tūkst. Eur), skirtą sukurti vieną iš inovacijų paklausą skatinančių priemonių – ikiprekybinių pirkimų vykdymą Lietuvoje. 2015 m. balandžio mėn. projektas buvo užbaigtas. Įgyvendinant projekto veiklas, buvo atlikta užsienio šalių analizė, sukurtas teisinis-administracinis modelis Lietuvai bei parengtas LR Vyriausybės nutarimo

projektas dėl Iki prekybinių pirkimų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo, kuris pateiktas tolesniam derinimui ir tvirtinimui Ūkio ministerijai.

2015 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 709 buvo patvirtintas Iki prekybinių pirkimų vykdymo tvarkos aprašas, taip pat MITA pavesta atlikti koordinuojančiosios institucijos funkcijas.

2015 m. suorganizuoti du seminarai:

- 2015 m. rugsėjo 22 d. informacinis seminaras „Inovacijų paklausos skatinimo priemonių įgyvendinimas Lietuvoje: inovatyvieji viešieji pirkimai ir ikiprekybiniai pirkimai“. Seminaro metu dalyvavo pranešėjai iš Lietuvos ir užsienio (Europos Komisija, Olandija, Austrija), kurio metu dalyviai buvo supažindinti su inovatyviųjų ir ikiprekybinių pirkimų samprata, Lietuvos bei užsienio šalių patirtimi vykdant inovatyviuosius ir ikiprekybinius pirkimus, buvo pristatytas Lietuvos ikiprekybinių pirkimų modelis bei Iki prekybinių pirkimų vykdymo tvarkos aprašo reikalavimai. Seminare dalyvavo 71 dalyvis.

- 2015 m. gruodžio 14 d. surengtas seminaras „Iki prekybinių pirkimai Lietuvoje“, kuris suorganizuotas Klaipėdoje. Šio seminaro metu perkančiosios organizacijos taip pat buvo supažindintos su ikiprekybinių pirkimų samprata, buvo pristatytas Lietuvos ikiprekybinių pirkimų modelis bei užsienio šalių ikiprekybinių pirkimų pavyzdžiai.

Iki prekybinių pirkimų modelis taip pat pristatytas renginių ciklo „Inovacijų pusryčiai“ metu Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Šiauliuose.

Įvykdyti atskiri susitikimai su keliomis perkančiosiomis organizacijomis (Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos žemės ūkio ministerija, Kauno savivaldybė, Lietuvos energija, AB „Lietuvos paštas“, LSMU ligoninės Kauno klinikomis), kurioms buvo detalai pristatytas ikiprekybinių pirkimų modelis, išdiskutuoti ikiprekybinių pirkimų tikslai, suteikta pagalba nustatant ikiprekybinių pirkimų objektą, kurio rezultate pateikti 32 potencialūs pirkimų objektai.

MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS PROJEKTŲ, SKIRTŲ KRAŠTO APSAUGOS POREIKIAMS, KONKURSINIS FINANSAVIMAS

Bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, buvo parengta valstybės užsakymams įgyvendinti skirta priemonė – MTEP projektų, skirtų krašto apsaugos poreikiams, konkursinis finansavimas.

MITA direktoriaus 2015 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. 2V-81 buvo patvirtintas Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros projektų, skirtų krašto apsaugos poreikiams, konkursinio finansavimo tvarkos aprašas.

2015 m. gegužės 22 d. paskelbtas kvietimas Nr. KAM-01 teikti paraiškas finansavimui gauti (galiojo iki 2015 m. liepos 8 d.), kuriame projektams buvo keliamas MTEP darbo tikslas – įgyvendinant MTEP projektus sukurti pirmos (mini) klasės NATO Allied Joint Publication 3.3.7 klasifikacijos reikalavimus atitinkantį nuotoliniu būdu valdomą orlaivį, gebantį atlikti žvalgybos funkcijas. Tokiu būdu sustiprinant Lietuvos kariuomenės gebėjimą efektyviau vykdyti įvairias taktines užduotis.

Konkursui buvo pateiktos 9 paraiškos: 4 paraiškose projektų koordinatoriai – mokslo ir studijų institucijos, 4 – įmonės, 1 – asociacija.

Finansavimas skirtas 3 projektams (224 898,08 Eur): „BPO KOLIBRIS“ (Nr. KAM-01-08, koordinatorius – Vilniaus universitetas); „RPAS SPYFOX“ (Nr. KAM-01-04, koordinatorius – UAB „R&D Consulting“); „MilUAV“ (Nr. KAM-01-02, koordinatorius – Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės asociacija).

2015 m. gruodžio 15 d. vyko pirmojo projektų etapo rezultatų pristatymas realiomis sąlygomis, t. y. organizuoti bepiločių orlaivių skrydžių bandymai poligone. Bandymų metu nustatyta, kad sukurti prototipai neatitinka techninėje specifikacijoje jiems keliamų reikalavimų. Projektų konkurso komisijos posėdžio, vykusio 2015 m. gruodžio 18 d., metu, išklaudus projektų vykdytojų paaiškinimus dėl jiems kilusių problemų bandymų metu, nutarė pratęsti pirmąjį etapą ir nustatė kitus bandymus atlikti 2016 m. kovo 1 d.

Priemonės įgyvendinimo metu vykdyta viešinimo veikla: 2015 m. liepos 27 d. interviu BNS „Lietuvos kariuomenei – 9 pasiūlymai“, Delfi.lt; 2015 m. rugsėjo 6 d. interviu BNS „Bepiločius orlaivius turėtų kurti trys konsorciškai“ – BNS, 15 min, l.rytas.lt; tv3.lt; faktai.lt; aidas.us; 2015 m. rugsėjo 8 d. interviu M-1 „KAM projektų įgyvendinimas. Kas toliau?“, informacija taip pat platinta MITA interneto svetainėje ir renginių metu.

INOVACIJOMS PALANKIOS APLINKOS KŪRIMAS

2015 m. MITA kūrė inovacijoms palankią aplinką per administruojamas priemones, įgyvendinamus projektus ir veiklas:

- Lėšų skyrimo valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms laboratorijų akreditacijai priemone;
- Skatinimo lėšų mokslo ir studijų institucijų ūkio subjektų MTEP užsakymų vykdymui skyrimo priemonė;
- Ūkio subjektų vykdomų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklų vertinimas.

LĖŠŲ SKYRIMAS VALSTYBINĖMS MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOMS LABORATORIJŲ AKREDITACIJAI

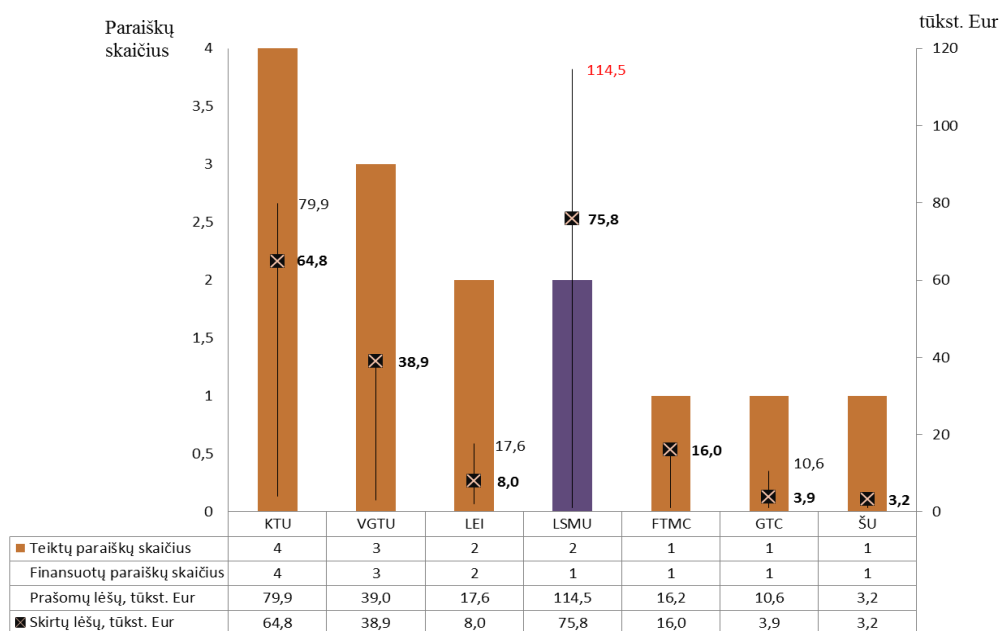
Priemonės tikslas - skatinti institucijas akredituoti laboratorijas ar atlikti atitikties įvertinimo veiklas, kad būtų užtikrintas pasitikėjimas laboratorijų veiklos rezultatais, konkurencingumo bei tarptautinio pripažinimo plėtra, resursų taupymas, klaidų prevencija, efektyvus laboratorijų administravimas.

MITA direktoriaus 2015 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. 2V-47 buvo patvirtintas Lėšų skyrimo mokslo ir studijų institucijoms laboratorijų akreditacijai 2015 m. tvarkos aprašas.

2015 m. lėšos buvo skirtos šioms veikloms:

1. Laboratorijų, veikiančių ne trumpiau kaip 2 metus iki paraiškos finansavimui gauti pateikimo, akreditacijai pagal LST EN ISO/IEC 17025:2006 standartą „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai (ISO/IEC 17025:2005) tyrimams, kurie nėra akredituoti Lietuvoje“, vykdyti;

2. Akredituotoms laboratorijoms atitikties įvertinimui ar akreditacijos sričiai išplėsti tyrimo metodams, kuriuos reglamentuoja Europos Sąjungos teisės aktai ir kurie nėra akredituoti Lietuvoje, įsisavinti.

6 pav. Mokslo ir studijų institucijoms, teikusioms paraiškas pagal kvietimą Nr. LA1501, paskirtos lėšos 2015 m. (KTU – Kauno technologijos universitetas, VGTU – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, LEI – Lietuvos energetikos institutas, LSMU – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, FTMC – Fizinių ir technologijos mokslų centras, GTC – Gamtos tyrimų centras, ŠU – Šiaulių universitetas).

Pagal 2015 m. kvietimą teikti paraiškas (kvietimo trukmė: 2015 m. kovo 23 d. – 2015 m. spalio 30 d.) buvo gauta 14 paraiškų 6 Paraiškas konkursui pateikė 7 valstybinės mokslo ir studijų institucijos, kurių bendrai prašoma lėšų suma siekė daugiau kaip 281 tūkst. Eur. Daugiausiai paraiškų konkursui pateikė Kauno technologijos universitetas (4 paraiškos) ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas (3 paraiškos). Po 2 paraiškas pateikė Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir Lietuvos energetikos institutas. Teikdami vieną paraišką kvietime dalyvavo Gamtos tyrimų centras, Fizinių ir technologijos mokslų centras ir Šiaulių universitetas.

2015 m. buvo sudaryta 13 lėšų skyrimo sutarčių ir skirta 211 tūkst. Eur lėšų valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms įvykdytų laboratorijų akreditacijos veiklų patirtoms ir apmokėtoms sąnaudoms kompensuoti:

- KTU Maisto tyrimų centras akredituotas atlikti maisto produktų fizikinius, cheminius ir mikrobiologinius tyrimus. Akreditacija svarbi užtikrinant mokslinių darbų kokybę bei teikiant paslaugas pramonės atstovams. Per metus išduodama apie 5000 tyrimo protokolų maisto gamintojams, o šios veiklos pajamos sudaro apie 400 tūkst. Eur.

- KTU Kompozicinių ir apdailos medžiagų laboratorija akredituota atlikti statybinių medžiagų, gaminių, konstrukcijų savybių ir technogeninių žaliavų perdirbimo į statybines medžiagas tyrimus. Ekonominę naudą sudaro tai, kad atliekant statybinių ir apdailos medžiagų kokybės bandymus, į rinką nepatenka nekokybiškos prekės.

- KTU Statybinių medžiagų ir konstrukcijų tyrimų centras akredituotas atlikti statybinių medžiagų, gaminių ir konstrukcijų kokybės bandymus. Centro darbuotojai aktyviai dalyvauja tarptautiniuose komitetuose, kurie rengia bandymų standartus ir tyrimų metodikas.

- KTU Statybinės fizikos laboratorija akredituota atlikti termoizoliacinių medžiagų ir gaminių, langų ir durų, stiklo paketų ir pastatų atitvarų fizikinių savybių bandymus. Tai vienintelė Lietuvoje notifikuota laboratorija atlikti langų ir durų eksploatacinių savybių vertinimo ir tikrinimo procedūras.

- VGTU Taikomoji statinių, konstrukcijų ir medžiagų laboratorija akredituota atlikti betono ir jo gaminių, armatūrinio plieno ir jo jungčių, mūro gaminių, komponentų, natūralaus akmens gaminių bandymus.

- VGTU Aplinkos apsaugos ir darbo sąlygų laboratorija yra vienintelė akredituota laboratorija kvapo koncentracijos ore tyrimams. Be to, turi akredituotas akustinių, pastatų pralaidumo orui ir apšvietimo tyrimų sritis.

- VGTU Automobilių kelių mokslo laboratorija akredituodama veiktas siekia teikti kokybiškas paslaugas užsakovams (kelius tiesiančioms, karjerus eksploatuojančioms, kelių techninę priežiūrą vykdančioms įmonėms) bei didinti tarptautinį pripažinimą dalyvaudama palyginamųjų tarptautinių tarplaboratorinių tyrimų programose.

- LEI Šiluminių įrengimų tyrimo ir bandymo laboratorijai. Akredituojama veikla apima svarbias Lietuvos ūkiui ir mokslui sritis, kuriose pagrindiniai paslaugų užsakovai vandens, šilumos, gamtinių dujų ir skystojo kuro tiekimo įmonės, energetinių išteklių apskaitos prietaisų, šildymo įrenginių, biokuro gamintojai ir vartotojai bei mokslo įstaigos, vykdančios efektyvumo ir emisijos į aplinką tyrimus.

- LEI Medžiagų tyrimų ir bandymų laboratorijai, kuri akredituota atlikti statybinių skiedinių, plastikinių vamzdžių, izoliuotų vamzdžių ir ugniai atsparių gaminių bandymus. Laboratorija ruošiasi notifikuoti vamzdžių bandymų sritį ir tapti tarptautiniu notifikuotu centru.

- LSMU Kardiologijos instituto Molekulinės kardiologijos laboratorijos akreditavimo veikloms. Atliekant laboratorinius tyrimus (DNR išskyrimas, genų analizė, farmakogenetiniai tyrimai) akredituotoje laboratorijoje tikimasi ekonominio efekto, mokslo ir klinikinės diagnostikos pažangos, nes naujaisi mokslo pasiekimai bus anksčiau taikomi praktikoje pacientų problemų sprendimui.

- Fizinių ir technologijos mokslų centro Tekstilės medžiagų fizinių-cheminių tyrimų skyrius akredituotas atlikti asmens apsaugos priemonių tekstilės medžiagų tyrimus. Veiklos plėtimas ir teikiamos paslaugos naudingos Lietuvos tekstilės įmonėms, nes patikimai ir tinkamai įvertinamas gaminių atitikimas privalomiesiems reikalavimams.

- Gamtos tyrimų centro Geoaplinkos tyrimų laboratorijai organinio alavo junginių dirvožemyje ir vandenyje tyrimų akreditavimui.

- Šiaulių universiteto Technologinių bandymų centras akredituotas atlikti dviračių bei atskirų jų dalių bandymus. Tai vienintelė minėtas paslaugas teikianti laboratorija Baltijos šalyse.

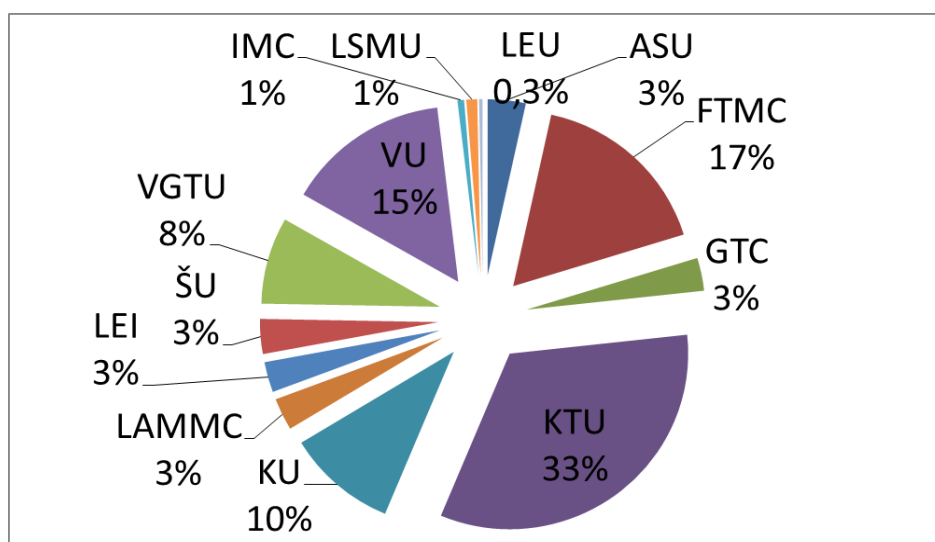
Apibendrinant galima teigti, kad antrus metus tęsiama priemonė yra svarbi mokslo ir studijų institucijoms, nes suteikia galimybę gerinti taikomosios mokslinės veiklos kokybę, stiprinti MTEP paslaugų administravimą bei užtikrinti nuolatinę komunikaciją su mokslinių tyrimų užsakovais.

SKATINIMO LĖŠŲ MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ ŪKIO SUBJEKTŲ MTEP UŽSAKYMŲ VYKDYMOI SKYRIMO ADMINISTRAVIMAS

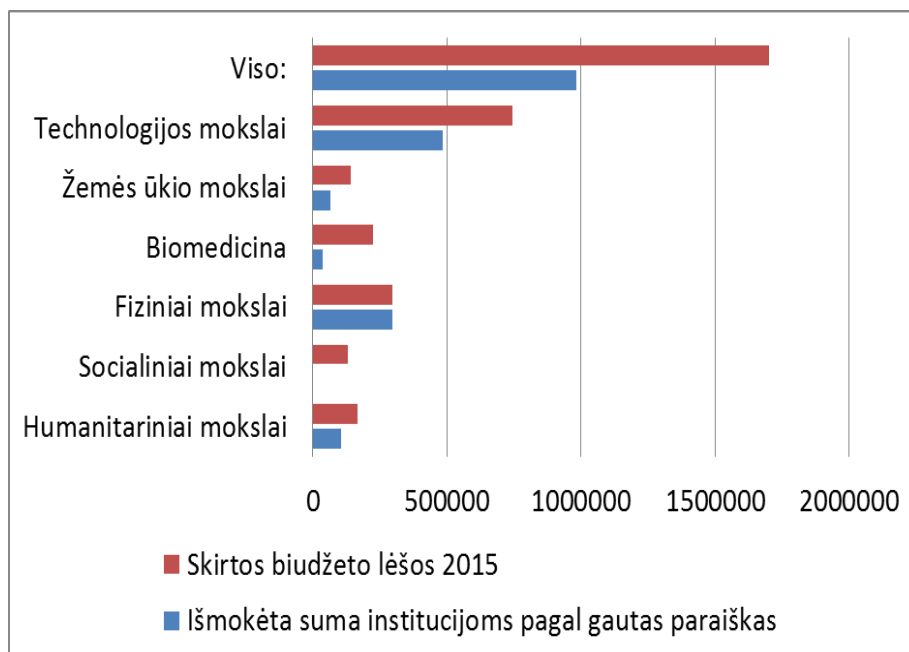
LR Vyriausybės 2012 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 597 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai plėtoti valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo MITA yra pavesta vykdyti ūkio subjektų MTEP užsakymų vykdymui remti skirtą priemonę.

MITA, vykdydama Lėšų paskirstymo valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms ūkio subjektų MTEP užsakymų vykdymui rėmimo priemonę, 2015 m. paskelbė 2 kvietimus teikti paraiškas ūkio subjektų užsakomiems MTEP darbams skatinti. Šios priemonės įgyvendinimui 2015 m. buvo skirta beveik 1,7 mln. Eur.

Pagal 2015 m. paskelbtus 2 kvietimus buvo gautos 178 paraiškos (atitinkamai 104 ir 74). Pagal užsakymus, kurie visiškai arba jų dalis buvo pripažinti MTEP darbais, 13 valstybinių mokslo ir studijų institucijų (7 pav.) buvo paskirstyta beveik 1 mln. Eur, o likęs nepanaudotas 0,7 mln. Eur skatinimo lėšų likutis buvo paskirstytas visoms 25 valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms pagal jų MTEP veiklos vertinimo rezultatus.

7 pav. 2015 m. skatinimo lėšų pasiskirstymas tarp institucijų (KTU – Kauno technologijos universitetas, KU – Klaipėdos universitetas, LAMMC – Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, LEI – Lietuvos energetikos institutas, ŠU – Šiaulių universitetas, VGTU – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, VU – Vilniaus universitetas, IMC – Inovatyvios medicinos centras, LSMU – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, LEU, Lietuvos edukologijos universitetas, ASU – Aleksandro Stulginskio universitetas, FTMC – Fizinių ir technologijos mokslų centras, GTC – Gamtos tyrimų centras.

8 pav. 2015 m. skirtų skatinimo lėšų pasiskirstymas pagal atskiras mokslo sritis.

Fizinių mokslų sričiai skirtos skatinimo lėšos buvo visiškai paskirstytos jau pirmojo kvietimo metu, paraiškų iš socialinių mokslų srities gauta nebuvo.

Priemonė buvo viešinta 6 renginiuose, kurie vyko Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose.

ŪKIO SUBJEKTŲ VYKDOMŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS VEIKLŲ VERTINIMAS

MITA, vadovaudamasi LR Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 650 nuostatomis, atlieka Ūkio subjektų vykdomų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklų vertinimą. Ūkio subjektas ar mokesčių administratorius, kilus neaiškumų dėl veiklos atitikimo MTEP, gali kreiptis į MITA, pašydamas pateikti išvadą dėl veiklos priskyrimo MTEP.

2015 m. MITA vertinimui buvo pateikta 13 veiklų, iš kurių keturias pateikė Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (VMI), kitas – ūkio subjektai. Aštuonios veiklos buvo pripažintos MTEP, dvi nepripažintos, viena tikslinama, dvi vertinamos.

Pagal pateikiamų vertinimui paraiškų skaičių, galima teigti, kad ūkio subjektai ne itin domisi pelno mokesčio lengvata. 2015 m. buvo pateikta vertinimui keturiomis paraiškomis daugiau nei 2014. Siekiant plačiau paviešinti šią priemonę MITA darbuotojai apie galimybes pasinaudoti pelno mokesčio lengvata, skaitė pranešimus 9 renginiuose, skirtuose mokslo ir verslo atstovams, taip pat pagal projektą „Technologijos ir mokslas inovatyviam verslui“ buvo vykdyta veikla „Inoskaita“.

PROJEKTO „SOI (SILICON ON INSULATOR) PLANARINIŲ SUBBANGINIŲ STRUKTŪRŲ OPTINIAMS BIOJUTIKLIAMS TYRIMAI BEI ŠIOJE SRITYJE DIRBANČIŲ MOKSLININKŲ IR KITŲ TYRĖJŲ TARPTAUTINIO KONKURENCINGUMO UGDYMAS (SOIBIO)“ Nr. VP1-3.1-ŠMM-10-V-02-026 ĮGYVENDINIMAS

2014-2015 m. MITA partnerio teisėmis įgyvendino projektą, koordinuojamą Fizinių ir technologijos mokslų centro.

Projekto tikslas – vykdyti SOI planarinių subbanginių struktūrų fundamentinius mokslinius tyrimus, ugdant tyrėjų tarptautinį konkurencingumą. Įgyvendinant projekto veiklas buvo siekiama:

(a) įgyti naujų mokslinių žinių ir pasiekti mokslinę ir technologinę pažangą SOI planarinių

subbanginių struktūrų optiniams biojutikliams fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų srityje ir sustiprinti Lietuvos mokslininkų ir kitų tyrėjų kompetencijas, gebėjimus ir žinias šioje srityje tarptautiniu lygiu (FTMC);

(b) sustiprinti mokslininkų ir kitų tyrėjų kvalifikaciją komercinant mokslinių tyrimų rezultatus, ugdant tarptautinį konkurencingumą, tobulinat intelektinės nuosavybės apsaugą ir valdymą (MITA).

Per 2015 metus MITA vykdė projekto viešinimo priemones:

1. Publikavo straipsnį nacionalinėje spaudoje („Lietuvos mokslininkai vykdo SOIbio projektą, skirtą progresyvioms jutiklių technologijoms plėtoti“. MOKSLAS IR TECHNIKA, 2015 ½, ISSN 0134-3165, 22-24 p.);

2. 2015 m. vasario 2 d. MITA organizavo projekto rezultatų pristatymo konferenciją, kurioje pranešimus skaitė mokslo ir verslo atstovai (11 pranešimų, 32 dalyviai). Diskusijose išryškėjo, kad kuriant bendradarbiavimo ir komunikavimo tinklus, efektyviau sprendžiamos mokslinių tyrimų institutų inovatyvumo ir produktyvumo problemos, skatinamas neformalus pasikeitimas idėjomis, reikiama specialiais. Įgyvendindami projektą, mokslininkai sėmėsi žinių ir patirties bendradarbiaudami su Italijos, Australijos, Belgijos ir Škotijos mokslininkais. Renginyje jaunosios ir vyresnės karto mokslininkai apie projekto rezultatus ir įgytą patirtį diskutavo su Lietuvos verslo ir valdžios atstovais akcentuodami, kad technologijų plėtra, žinių generavimas yra susieti su mokslo ir studijų institucijose kuriamomis idėjomis, jų komercializavimu ir praktiniu taikymu, todėl visų trijų (mokslas-verslas-valdžia) institucijų ryšiai yra labai reikšmingi kuriant inovacijas ir siekiant kad mokslinių tyrimų rezultatai virstų naujais aukštos pridėtinės vertės produktais.

MTEPI TARPTAUTIŠKUMO IR TARPTAUTINĖS TINKLAVEIKOS SKATINIMAS

2015 m. MITA skatino MTEP tarptautiškumą ir tarptautinę tinklaveiką per administruojamas priemones, įgyvendinamus projektus ir veiklas:

- „Horizontas 2020“ programa;
- Europos Sąjungos 7-osios bendrosios mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos 2007–2013 m. programos (7BP) administravimas;
- „Eureka“ programa;
- „Eurostars“ programa;
- Baltijos jūros regiono programos Inovacijų ekspreso finansinė priemonė;
- BONUS Inovacinių kvietimų pagal bendrą Jungtinės Baltijos jūros mokslinių tyrimų; programos BONUS ir Europos Sąjungos Baltijos jūros strategijos projektą BSR STARS iniciatyvą;
- Kosmoso politikos įgyvendinimas;
- Dalyvavimas TAFTIE;
- Tarptautiniai projektai ir veikla.

„HORIZONTAS 2020“ PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS

2015 m. paskelbta daugiau kaip 100 ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ kvietimų. MITA administruoja šias programos temas: Naujos ir ateities technologijos, Informacinės ir ryšių technologijos, Nanotechnologijos, pažangios medžiagos, pažangi gamyba ir perdirbimas, Kosmosas, MVĮ priemonė, Prieiga prie rizikos finansų, Maisto išteklių užtikrinimas, Tvarus žemės ūkis, jūrų ir vidaus vandenių tyrimai, bioekonomika ir biotechnologijos, Saugi, švari ir efektyviai naudojama energija, Pažangi, ekologiška ir integruota transporto sistema, Saugi visuomenė, Euratomas. Kaip alternatyvūs MITA nacionaliniai atstovai veikia šiose temose: Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros, Sveikata, demografiniai pokyčiai ir gerovė.

Programa „Horizontas 2020“ suteikia galimybes dalyvauti inovatyvioms įmonėms iš įvairių verslo sričių. Norėdama suaktyvinti įmonių įsitraukimą, 2015 m. MITA aktyviai vykdė programos viešinimo kampaniją, kurios metu buvo nuolat atnaujinamas nacionalinis programos portalas <http://h2020.lt>, programos galimybės pristatytos 28 renginiuose, Lietuvos interneto portaluose

paskelbta 10 straipsnių apie programą bei jos atskiras sritis, rodomos reklamjuostės, pagamintos viešinimo priemonės, paskelbti straipsniai dienraščiuose, siunčiami naujienlaiškiai. Renginiuose apsilankė virš 800 žmonių, iš jų apie 60 proc. sudarė įmonių atstovai.

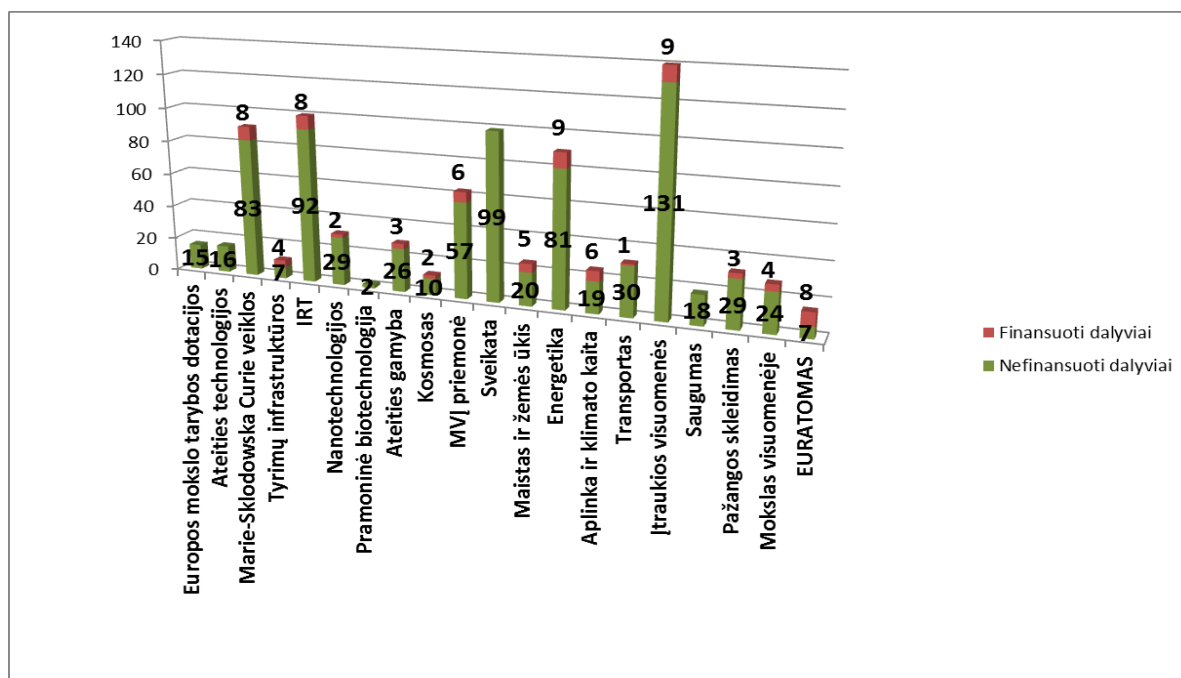
Galimybės bendradarbiauti programoje „Horizontas 2020“ taip pat buvo pristatytos organizuotame renginyje Turkijos verslo ir mokslo misijai Lietuvoje. Siekiant verslo atstovams susirasti partnerių ir užmegzti partnerystę ateities jungtiniams projektams „Horizontas 2020“, „Eureka“, „Eurostars“ ir kt. MITA administruojamose programose organizuota 10 verslo išvykų į partnerių paieškos renginius Skandinavijos šalyse ir verslo misija į Švediją.

17 verslo subjektų kompensuotas 25 paraiškų rengimas programai „Horizontas 2020“ (bendra paramos suma – 57 924 Eur). Suteikta virš 200 individualių konsultacijų įvairiais programos klausimais.

Statistika

Bendri Lietuvos dalyvavimo rodikliai programoje „Horizontas 2020“ (2015 m. spalio 30 d. duomenimis):

- Lietuvos organizacijos dalyvavo teikiant 823 „Horizontas 2020“ paraiškas, iš kurių 57 – teikė paraiškas kaip koordinatoriai (priemonėse, kuriuose reikalingi partneriai);
- Lietuvos dalyvių finansuotose „Horizontas 2020“ paraiškose skaičius – 78, iš kurių 2 – koordinatoriai (priemonėse, kuriuose reikalingi partneriai);
- Finansuotų „Horizontas 2020“ paraiškų skaičius – 71;
- Verslas dalyvavo teikiant 292 paraiškas, iš kurių 24 buvo sėkmingos. MVĮ skatinimo priemonei Lietuvos MVĮ teikė 63 paraiškas iš kurių 6 buvo sėkmingos;
- Sėkmės rodiklis pagal dalyvavimų skaičių – 9,47 proc. (bendras programos „Horizontas 2020“ sėkmės rodiklis yra 14 proc.);
- Lietuvos dalyvių prašyta Europos Komisijos dotacija siekia 253,7 mln. Eur, skirta dotacija sudaro 10,835 mln. Eur.

9 pav. Lietuvos dalyvių teiktos ir finansuotos paraiškos programoje „Horizontas 2020“.

„Baltijos Bonus“ priemonė

Siekiant paskatinti aktyvesnę Baltijos valstybių bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, Baltijos Ministrų taryboje Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrai pirmininkai susitarė dėl „Baltijos Bonus“ priemonės sukūrimo. Šia priemone papildomas 1000 Eur finansavimas skiriamas tiems programos „Horizontas 2020“ dalyviams, kurių projektuose yra partneris iš kitos Baltijos

valstybės. 2015 m. MITA „Baltijos Bonus“ priemone finansavo 6 Lietuvos mokslo ir studijų institucijas 39 projektuose bei skyrė joms 39 000 Eur.

Tarptinklinė veikla

MITA 2015 m. dalyvavo viename programos „Horizontas 2020“ nacionalinių atstovų bendradarbiavimo projekte, kurio veikla yra finansuojama Europos Komisijos: COSMOS2020 (kosmoso tematikos atstovų projektas). Šis projektas skirtas nacionalinių atstovų darbo kokybės gerinimui. MITA atstovas dalyvavo programos „Horizontas 2020“ mokymuose, skirtuose nacionalinių atstovų kompetencijai kelti.

EUROPOS SAJUNGOS 7-OSIOS BENDROSIOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ, TECHNOLOGINĖS PLĖTROS IR DEMONSTRACINĖS VEIKLOS 2007–2013 M. PROGRAMOS (7BP) ADMINISTRAVIMAS

Europos Sąjungos 7-oji bendroji mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos 2007–2013 m. programa (7BP) vienijo svarbiausias ES mokslinių tyrimų iniciatyvas ir atliko reikšmingą vaidmenį siekiant prisidėti prie žinių ekonomikos ir visuomenės kūrimo Europoje, kad būtų skatinamas konkurencingumas. Nuo 2014 m. ją pakeitė programa „Horizontas 2020“.

Vadovaudamasi LR švietimo ir mokslo ministro 2008 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. ISAK-1543 „Dėl Lietuvos mokslo ir studijų institucijų dalyvavimo Europos Sąjungos 7-osios bendrosios mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos programos projektuose dalinio finansavimo aprašo patvirtinimo“, 2015 m. MITA skyrė 311 194,82 Eur dalinį finansavimą iš valstybės biudžeto asignavimų 21-am 7BP projektų vykdytojui (Lietuvos valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms). Ši skatinimo priemonė skirta kompensuoti nuosavą valstybinės mokslo ir studijų institucijos indėlį dalyvaujant 7BP projekte.

„EUREKA“ PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS

Lietuva „Eureka“ programoje dalyvauja nuo 1999 m. MITA yra paskirta „Eureka“ programos koordinatore Lietuvoje. Koordinuodama programą, MITA atlieka paraiškų vertinimą ir skiria lėšas Lietuvos dalyviams bei vertina dalykines ataskaitas.

2015 m. kovo 3 d. pasirašytas MITA direktoriaus įsakymas Nr. 2V-36 dėl „Eureka“ programos tęstinių (projektų įgyvendinimas pradėtas 2014 m. rugsėjo mėn.) projektų finansavimo (315 287,77 Eur). Lėšų gavėjai – UAB „Elnet group“, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, AB „Audimas“, UAB „Optitecha“, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos sporto universitetas, Vilniaus universitetas ir UAB „Sentiero Baltic“:

Technologijų krypties (Saugančios žmogų ir aplinką technologijos) projektą **E!8790 Enclosurewasteconcrete** „Iš technologinių atliekų sukurti nekenksmingi aplinkai cementiniai kompozitai ir jų gamybos technologija“ vykdo Vilniaus Gedimino technikos universitetas kartu su UAB „Elnet group“. Užsienio projekto partneriai (Čekija): MTO-CV Spol. S. R.O. ir Libereco technikos universitetas. Projekto tikslas – iš technologinių atliekų sukurti nekenksmingus aplinkai cementinius kompozitus ir jų gamybos technologijas. Atlikus 2015 m. etapo numatytus tyrimus, sukurta termoizoliacinio cementinio kompozito mišinių paruošimui skirta horizontali uždaro tipo cilindro formos maišyklė, užtikrinanti formavimo masės sudėtinių komponentų formos ir struktūros stabilumą. Technologija bus toliau vystoma 2016 m.

Klasterinį elektronikos, IT ir telekomunikacijų technologijų krypties **ITEA2 CareWare13034** „Išmanioji apranga sportui ir sveikatai“ projektą vykdo Lietuvos sporto universitetas, Kauno technologijos universitetas, AB „Audimas“ ir UAB „Optitecha“. Projekto užsienio partneriai: Elasta, Esperity, NXP, Sirris, Softkinetic, Centexbel, Televic (Belgija); Santech, Institute Mines Telecom, Eolane, Cityzen (Prancūzija).

Tikslas – sukurti naujo tipo išmaniąją aprangą, kuri padėtų vartotojui rūpintis asmenine sveikata ir gerove. 2015 metais atlikti projekto partnerio AB „Audimas“ pagamintų tekstilinių EKG

elektrodų modelių ir jų stabilizavimo spendimų bandymai, atrinkti tekstilinių elektrodų modeliai užtikrinantys reikiamos kokybės signalą parengtos rekomendacijos naudojimui. Sėkmingai realizuota EKG signalo duomenų priėmimas bevielės technologijos sąsaja. Sukonstruotas EKG ir judėjimo aktyvumo registravimo sistemos prototipas, kurio registruojamas EKG signalas gerai atpažįstamas, o akselerometrų registruojami signalai leidžia pakankamai tiksliai stebėti judėjimo aktyvumą. Atrinkti EKG rodikliai individualiai reakcijai į fizinius krūvius nusakyti ir grįžtamojo ryšio formavimui. Kuriant programinę įrangą išmaniesiems įrenginiams sistema suprojektuota taip, kad būtų galima lengvai integruoti partnerių kuriamus signalų ir jų parametrų analizės algoritmus. 2015 m. liepos 1-2 dienomis Kaune vyko KTU organizuotas CareWare partnerių susitikimas. Jame dalyvavo 27 projekto partnerių atstovai. Projektas buvo pristatytas tarptautinės konferencijos „ICIST 2015“ industrinėje sesijoje.

Medicininės technologijos krypties **E! 8835 HemoSensor** „Daugiafunkcinis biojutiklis skirtas hemodializės pacientams“ projektą vykdo Vilniaus universitetas ir UAB „Sentiero Baltic“. Projekto partneris: Molekulinės biologijos ir genetikos institutas (Ukraina). Tikslas – sukurti prietaisą biojutiklį nustatantį karbamido, natrio ir kalio jonų koncentracijas kraujyje, skirtą inkstų ligomis sergantiems pacientams, kuriems yra taikoma hemodializė. Prototipo konstravimui reikalingų funkcinių elementų bandymui šiame projekto etape pirmiausiai buvo patobulinta 2014 metais sukurta modelinė automatinė skysčių tekėjimo sistema. Ją panaudojant buvo išbandyti suprojektuoti pagrindiniai prototipo funkciniai mazgai – celės, tirpalų tekėjimo ir komutavimo sistemos, peristaltiniai siurbliai. Antrame etape buvo suprojektuoti, pagaminti ir išbandyti pirmojo analizatoriaus prototipo elementai ir atiduoti Vilniaus universitetui prototipo surinkimui ir bandymams. Dauguma elementų yra nauji, unikalūs ir specializuoti. Šiame darbo etape biojutiškių ir jon-selektyvių elektrodų veikimas buvo ištirtas ir realiose terpėse: kraujyje, serume bei dializate. Apibendrinant rezultatus galima teigti, kad sukurtais biojutiškiais pirminiame prototipo variante galima nustatyti karbamidą, o jon-selektyviais elektrodais kalio ir natrio jonus kraujyje, serume ir dializate. Sukurtos 2 naujos darbo vietos mokslininkams.

Lietuvos–Izraelio bendradarbiavimo pramoninių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos srityje susitarimo įgyvendinimas

Įgyvendinama 2010 m. gruodžio 19 d. Lietuvos ir Izraelio bendradarbiavimo sutartį bei 2012 m. MITA ir Izraelio pramoninių MTEP centro MATIMOP bendradarbiavimo sutartį, MITA organizuoja bendrus kvietimus ir finansuoja bendrus dvišalius projektus.

2015 m. gegužės 29 d. pasirašytas MITA direktoriaus įsakymas Nr. 2V-92 dėl 3 tęstinių Eureka“ programos Lietuvos–Izraelio bendradarbiavimo projektų finansavimo (96.963,27 Eur). Lėšų gavėjai - UAB „Bioseka“(E!8764 PAISBI „Peptidinių nukleorūgščių taikymas streptokokų bioplėvelių slopinimui“), UAB „RMD Technologies“ (E!8765 QUADRIBOT „Roboto ranka neįgaliesiems“), UAB „Panevėžio fonas“ (E!8766 SAET „Išmanusis akustinės emisijos keitiklis“). Šie projektai 2015 m. buvo baigti vykdyti, bendra projektų 2015 m. etapo vertė 165172,18 Eur, iš jų MITA skirta ir panaudota suma sudarė 94855,87 Eur, o nuosavos projektų vykdytojų lėšos – 70316,31 Eur:

Projektas **E!8765 QADRIBOT** „Roboto ranka neįgaliesiems“ (UAB „RMD Technologies“, Izraelio partneris – RoboLogics Ltd.). Projekte sukurta dirbtinio intelekto programinė įranga, skirta mechaninių robotinių rankų valdymui, kai vartotojas pats negali atlikti tikslių valdymo veiksmų arba negali manipuluoti jokia fizine įranga. Šiuo metu rinkoje nėra analogiškų neįgaliesiems žmonėms orientuotų intelektinių manipulatoriaus valdymo produktų. Sukurta sistema buvo išbandyta Lietuvoje, Izraelyje ir Didžiojoje Britanijoje. Pateikta JAV patentinė paraiška. Projekto vykdymo metu sukurtos 4 naujos darbo vietos.

Projektas **E!8766 SAET** „Išmanusis akustinės emisijos keitiklis“ (UAB „Panevėžio Fonas“, Izraelio partneris – Integrity Diagnostics Ltd). Projekte sukurti išmanūs ekonomiškūs žemo dažnio akustinės emisijos keitikliai su autonominiu maitinimu ir nuotoliniu skaitmenizuotų signalų ir laiko žymės perdavimu, duomenų įrašymu. 2015 m. buvo sukurtos ir paruoštos diegti 2 naujos technologijos. Projekto įgyvendinimo metu sukurti ir pagaminti išmanieji akustinės emisijos (AE) keitikliai (IAEK). Suprojektuota ir pagaminta modulinė IAEK sistema gali skaitmenizuoti ir įrašyti

AE signalus į atminties kortelę (SD). Numatytas atskirų IAEK bevielės sinchronizavimas naudojant vidinius GPS imtuvus arba radijo modulius ir duomenų perdavimas. Sukurtas ir pagamintas AE keitiklių kalibravimo stendas. Panaudojant įvairius bangolaidžius AE signalų imitatorius tampa labai universalus ir leidžia teisingai įvertinti AE signalų traktą. AE keitiklių parduota daugiau nei 200 vnt., priešstiprintuvių – 32 vnt. Dėl IAEK komplektų pardavimų vedamos derybos. Sukurta viena nauja darbo vieta įmonėje.

Projektas **E!8764 PAISBI** „Peptidinių nukleorūgščių taikymas streptokokų bioplėvelių slopinimui“ (UAB „Bioseka“, Izraelio partneris – GeneArrest Ltd.). Projekte siekiama sukurti priešprasminius peptidinių nukleorūgščių (PNR) oligonukleotidus, slopinančius *Streptococcus* genties bakterijų bioplėvelės formavimąsi ir panaudojamus naujų biomedicininį preparatų kūrimui. Pirminiai projekto rezultatai, gauti UAB Bioseka, rodo, jog fosforotioato pagrindu pagaminti priešprasminiai oligonukleotidai stabdo tokių bakterijų kaip *S. mutans* bioplėvelės formavimąsi. Šių streptokokų gebėjimas sudaryti bioplėvelę yra vienas iš pagrindinių veiksnių, lemiančių infekcijas. Projekto metu siekiama patobulinti turimas biotechnologijas ir sukurti optimalų (technologine ir komercine prasme) medicininį taikymą, unikalų pasauliniame kontekste. Projekto vykdymo eigoje sukurtos 2 naujos darbo vietos mokslininkams. Pateikta nacionalinė patentinė paraiška. UAB Bioseka planuoja 2016 m. išplėsti Baltijos šalių rinkoje teikiamas mikrobiologijos paslaugas, joms taikant projekto metu sukurtą priešprasminių oligonukleotidų technologiją.

Pagal 2014 m. lapkričio 20 d. skelbtą tarptautinį kvietimą (galiojo iki 2015.02.26) teikti paraiškas vykdyti „Eureka“ projektus, gautos 3 paraiškos (pareiškėjai UAB „Gumos technologijos“, UAB „Ineco“ ir UAB „Ustukių malūnas“). Atlikus administracinį vertinimą 1 paraiška (UAB „Ustukių malūnas“) atmesta. 2 paraiškos teiktos ekspertiniam vertinimui ir buvo Lietuvos ekspertų įvertintos kaip tinkamos finansuoti. Izraelio vertinimo rezultatai buvo palankūs tik 1 pareiškėjui (UAB „Gumos technologijos“):

Projektas **E!9962 Ozo Rubber** „Naujos kartos padangų perdirbimo technologija naudojant ozonavimą ir devulkanizaciją“. Projekto koordinatorius: UAB „Gumos technologijos“ (Lietuva), Technologijų sritis: Perdirbimas, utilizavimas. Suinteresuotos šalys: Lietuva – 39,98 proc.; Izraelis – 60,02 proc. Lietuvos dalyviai: UAB „Gumos technologijos“; Fizinių ir technologijos mokslų centras; Izraelio dalyvis: Nizor Ltd (maža įmonė). Bendra viso projekto vertė: 583 146 Eur. Lietuvos partnerių planuojamos lėšos: UAB „Gumos technologijos“ – 183 893 Eur; Fizinių ir technologijos mokslų centras – 49.254 Eur. Projektas svarbus, nes nebenaudojamos padangos ir kiti gumos atliekų tipai sukelia daug aplinkosauginių ir perdirbimo problemų visoje Europoje. Projekto vykdytojai inovatyviu ozoninio skaidymo ir mechanocheminės devulkanizacijos metodu tyrė gumos atskyrimą nuo padangų konstrukcijos (virbo, korbų, dygių, siūlų ir pan.) ir jos devulkanizavimą į antriniam panaudojimui tinkamą medžiagą. Gauti rezultatai žada ženkliai pažangą padangų perdirbime ir geresnį suvokimą apie gumos devulkanizacijos procesus.

Pagal 2015 m. rugsėjo 1 d. skelbtą tarptautinį kvietimą (galiojo iki 2015.12.01) teikti paraiškas vykdyti „Eureka“ projektus, gautos 4 paraiškos ir atliekamas šių paraiškų ekspertinis vertinimas:

3Dprinted implants „Personalizuoti klubo sąnario implantai, susidedantys iš savaiminio tepimo ir biosuderinamumo savybėmis pasižyminčio MP1 įdėklo ir 3D spausdinimo būdu iš TiAl₆V₄ lydinio pagamintų komponentų“. Pareiškėjas - UAB „Baltic Orthoservice“, partneris - M.M.A.Tech.

Selectbiofilter „Naujos kartos biofiltro, skirto biodujų valymui biodujų jėgainėse, tyrimai ir kūrimas“. Pareiškėjas - UAB „Kosana“, partneriai - VGTU, Parameter technologies Ltd.

MEES „Multiphoton electron extraction spectroscopy systems“. Pareiškėjas - UAB „Ekspla“, partneris - Oryanix Ltd.

BioSpray „BioSpray technologija užteršto ar pažeisto dirvožemio valymui ir natūralaus balanso atstatymui“. Pareiškėjas - UAB „Biocentras“, partneriai - FTMC, E. H. Green products for the environment LTD, Bar-Ilan university.

Projekto „Programos „Eureka“ mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektų įgyvendinimas“ - EUREKA“ vykdymas

Projekto tikslas – stiprinti mokslininkų ir kitų tyrėjų gebėjimus įsijungti į Europos mokslinių tyrimų erdvę, skatinant jų tarptautinio lygio mokslo taikomuosius tyrimus „Eureka“ programoje.

2015 m. mokslo ir studijų institucijos baigė įgyvendinti 10 tęstinių „Eureka“ programos projektų, kurie buvo finansuoti iš MITA vykdomo valstybės projekto „Programos „Eureka“ mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektų įgyvendinimas“ – EUREKA“.

Įgyvendinus projektą pasiekti šie rezultatai:

1) suorganizuotos 9 (2 iš jų 2015m.) „Informacinės dienos“ ir 4 (1 – 2015 m.) mokymai apie dalyvavimo ir finansavimo taisykles, ataskaitų rengimą, ekspertinį vertinimą tikslinėms grupėms, kuriuose dalyvavo 230 (71 – 2015 m.) dalyviai;

2) parengta 13 (3 – 2015 m.) mokymų medžiagos paketų;

3) atliktos 148 (73 – 2015 m.) ekspertinės išvados;

4) parengtos 4 (2- 2015 m.) metodinės medžiagos;

5) dalyvauta 17 (2 – 2015 m.) nacionalinių „Eureka“ programos koordinatorių ir Aukšto lygio pareigūnų posėdžiuose;

6) sėkmingai įgyvendintas 31 (10 – 2015 m.) MTEP „Eureka“ projektas;

7) parengta, ekspertų įvertinta ir viešai pateikiama 31 (10 – 2015 m.) projekto ataskaita;

8) parengta 31 (18 – 2015 m.) įvykdytų „Eureka“ projektų dalykinė turinio analizė;

9) projekte pagal darbo sutartis įdarbinti ir ne trumpiau nei 12 mėn. dirbo 129 (iš jų 2015 m. – 40) mokslininkai ir kiti tyrėjai (išskyrus studentus);

10) finansuotos subsidijos 31(10 – 2015 m.) mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslo tiriamajai veiklai.

Sėkmingai įvykdyto „Eureka“ projekto metu suformuoti mokslininkų ir kitų tyrėjų praktiniai bendradarbiavimo bei veiklų vykdymo įgūdžiai, taip pat sukurti produktai yra tolimesnių mokslinių tyrimų ir komercializacijos objektu, reikalaujančiu tolimesnio mokslo ir verslo bendradarbiavimo. Kai kuriuose projektuose sukurta intelektinė nuosavybė bus patentuojama.

„EUROSTARS“ PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS

„Eurostars“ yra Europos inovacijų programa, remianti mažas ir vidutines įmones (MVI), kurios vykdo mokslinius tyrimus ir investuoja į inovacijas ir naujų produktų, paslaugų ir procesų kūrimą, kad įgytų konkurencinį pranašumą. Programa finansuoja inovatyvius tarptautinius projektus, kurių rezultatas kaip galima greičiau yra pateikiamas rinkai.

Administruojant „Eurostars“ programą didelis dėmesys kreipiamas Lietuvos įmonių skatinimui įgyti konkurencinį pranašumą ugdant tarptautinį bendradarbiavimą ir taikant naujas žinias inovatyvių sprendimų paieškai. 2015 m. finansavimas buvo skirtas šių „Eurostars“ projektų vykdymui:

- **E!7288 MOINFO** „Mobiliomis technologijomis grįstas įrankis mechaninio apdirbimo įrangai“ (lėšų gavėjai - UAB „Baltec CNC technologijos“, Kauno technologijos universitetas)

- **E!7704 NanoLIBS** „LIPS pagrindu sukurta kontrolės sistema, skirta mažos atominės masės Z elementų kontrolei nanodangų gamybos proceso eigoje“ (lėšų gavėjas - UAB „Ekspla“)

- **E!8843 Snowtiger** „Didelio produktyvumo klimatinėms sąlygoms adaptuotų tuopų klonai Baltijos jūros regiono biomasės energetikai ir miškininkystei“ (lėšų gavėjas – UAB „Euromediena“).

- **E!9480 Tolerize MG** „Unikali atsparumą suteikianti terapija retos ligos Myasthenia gravis (MG) gydymui“ (lėšų gavėjas UAB „Biotechpharma“).

2015 m. buvo baigtas projektas **E!7288 MOINFO**, kurio metu sukurta nauja technologija vykdyti įrengimų monitoringą kompiuterinės debesijos metodu bei inovatyvus „protingas“ bevielis jutiklis su savaime pasikraunančiu elektros energijos šaltiniu, skirtas įrengimų būklės monitoringui bei gedimų diagnostikai, registruojant ir prognostiniais algoritmais apdorojant duomenis susijusius

su vibracijų lygiu, temperatūra bei energijos suvartojimu. Be to sukurta patogi mobilioji aplikacija, kuri staklių operatoriams kompiuteryje realiu laiku pateiks jutiklų surinktą ir apdorotą informaciją, kartu perspėjant apie grėšiančius įrangos gedimus.

Tęstinio projekto **E!7704 NanoLIBS** vykdytojai 2015 m. įdiegė technologiją pasižyminčią dideliu mažos atominės masės Z elementų jautrumu - tokių kaip vandenilis, anglis ir fluoridai - detekcijai, kas ypatingai tinka panašių į deimantą ir tefloną dangų išdirbimui ir patentuotos Picodeon'o dangos Nicanite(C3N4) analizei. Taip pat LIPS technologija dėl jautrumo mažos atominės masės Z elementams turi gerų perspektyvų, tiriant biologinius pavyzdžius. Glaudžių kontaktų su sveikatos apsauga, saugumo ir farmacijos verslais dėka NanoLIBS projektas 2016 m. išvystys LIPS paviršiaus charakterizavimo analitinius metodus ir technologijas.

Tęstinio projekto **E!8843 Snowtiger** vykdytojai susidūrė su netikėta kliūtimi, kai 2015 m. pradžioje LR aplinkos ministerija išaiškino, kad pagal galiojančius norminius aktus (LAND 20-2005 "Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui reikalavimai"), tręšti nuotekų dumblo melioruotose žemėse galima tik maistines kultūras, bet negalima energetinių želdinių. Buvo inicijuoti LAND 20-2005 pakeitimai, kurie aiškiai reglamentuotų nuotekų dumblo naudojimą energetinių plantacijų tręšimui. 2015 m. gruodžio 1 d. LR Aplinkos ministras pasirašė LAND 20-2005 "Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui reikalavimai" pakeitimus (Nr. D1-867), kuriais reglamentuotas nuotekų dumblo panaudojimas energetinių plantacijų tręšimui. Atsižvelgiant į tai, 2015 m. numatyti nuotekų dumblo tręšimo tyrimai buvo perkelti iš 2015 m. į 2016 m.

Lietuvos dalyviams projektų vykdymui 2015 m. MITA paskyrė 415 506,92 Eur, įmonės papildomai prisidėjo 113 405,89 Eur privačiomis lėšomis.

Lietuvos įmonės 2015 m. daug aktyviau dalyvavo naujuose tarptautiniuose „Eurostars“ kvietimuose teikti paraiškas. 2015 m. rugsėjo 17 d. tarptautiniame kvietime Lietuvos įmonės kartus su užsienio partneriais pateikė 18 paraiškų (palyginimui 2014 m. – 4 paraiškos), iš jų 6 projektai buvo atrinkti kaip finansuoti. Sėkmingai konkurse dalyvavo šios įmonės: UAB „Brolis semiconductor“ – 6 vieta, UAB „Šviesos konversija“ – 30 vieta, UAB „Optida“ – 36 vieta, UAB „Elas“ kartu su Fizinių ir technologijos mokslų centru – 37 vieta, UAB „Nova Fabrica“ – 38 vieta, UAB „SEMSeye“ – 73 vieta iš 113 teigiamai įvertintų paraiškų. Lietuvos įmonių partneriai Šveicarijos, Vokietijos, Austrijos, Latvijos, Korėjos, Portugalijos atstovai.

2016 m. taip pat planuojama pradėti įgyvendinti 2 ankstesnio kvietimo gerai įvertintus projektus: **E! 9285 PNEUMONAV** (UAB „Biotechpharma“) ir **E! 9621 MultiLas** (UAB „Elas“).

LIETUVOS–ŠVEICARIJOS BENDRADARBIAVIMO PRAMONINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS SRITYJE SKATINIMAS

2015 m. MITA buvo paskelbusi pirmąjį jungtinį Lietuvos-Šveicarijos bendradarbiavimo kvietimą dalyvauti „Eureka“ ir „Eurostars2“ programose.

Kvietimo tikslas – įgyvendinti atrinktus dvišalius Lietuvos-Šveicarijos projektus ir suteikti finansavimą geriausiems dalyviams. Kvietimas buvo atviras technologijų plėtrai įvairiose srityse, tačiau didžiausias dėmesys skiriamas informacinių ir ryšių technologijų, fotonikos, pramonės technologijų, nanotechnologijų ir sveikatos technologijų projektams.

Paraiškos buvo teikiamos dviem pakopomis. Pirmosios pakopos vertinimui paraiškos buvo teikiamos nuo 2015 m. gegužės 20 d. iki birželio 26 d. Gauta 18 paraiškų, iš jų 12 „Eureka“ ir 6 „Eurostars2“ programų įgyvendinimui. Dvišaliai Lietuvos-Šveicarijos projektai parengti įvairiose technologijų srityse - elektronikos, nanotechnologijų, medicinos technologijų, optikos ir fotonikos, energetikos, transporto ir biotechnologijų. Paraiškas teikė Vilniaus universitetas, Kauno technologijos universitetas, Fizinių ir technologijų mokslų centras. Kvietime dalyvavo žinomos šalies įmonės - technologijų lyderės, tokios kaip UAB „Elas“, UAB „Elintos matavimo sistemos“, UAB „Tildė“, UAB „Optida“, UAB „ELSYS“, UAB „Brolis Semiconductors“ ir kt.

Atlikus pirmosios pakopos vertinimą, pareiškėjai gavo rekomendacijas dėl dalyvavimo antroje pakopoje ir konkrečios programos įgyvendinimo. Įmonėms buvo rekomenduota dalyvauti ne

„Eureka“, bet „Eurostars2“ programoje. Todėl antrosios pakopos „Eureka“ programos projektų vertinimui buvo pateiktos tik dvi Kauno technologijos universiteto dalyvavimo paraiškos (Nanofilter ir Recotron). Abi paraiškas Lietuvos ekspertai siūlo teikti Aukšto lygio pareigūnų posėdžiui tvirtinimui. Tačiau „Nanofilter“ projektas nebus pradėtas įgyvendinti, nes konsorciumo sutarties pasirašyti projekto vykdytojams nepavyko. Šveicarijos Švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų sekretoriatas (SERI) „Recotron“ paraiškos vertinimo proceso dar nėra pabaigęs.

„Eurostars2“ pateiktų paraiškų vertinimo rezultatai buvo sėkmingi 3 Lietuvos-Šveicarijos bendradarbiavimo projektų rengėjams. Ypač gerai buvo įvertintas UAB „Brolis Semiconductors“ kartu su šveicarų partneriais pateiktas projektas „SwirSense“.

LIETUVOS-SKANDINAVIJOS BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

2015 m. buvo organizuoti 10 įmonių vizitai į Skandinavijos šalis, siekiant susirasti partnerių dalyvavimui tarptautinių MTEPI programų projektuose. Dviejų klasterių iš Lietuvos atstovai dalyvavo Baltijos jūros regiono klasterių konferencijoje ir partnerių paieškos renginyje („Cluster-to-Cluster Conference and Matchmaking“), kurie vyko 2015 m. rugsėjo 17-18 d. Danijoje.

8 įmonių atstovai dalyvavo šiuose renginiuose: „Slush“ renginys startuoliams ir jaunoms įmonėms, kuris vyko lapkričio 11-12 d. Suomijoje (dalyvavo UAB „Segfoltas“, UAB „Optogama“, UAB „Telesoftas“, UAB „Invenis“, UAB „Adeo Web“, UAB „Sneaky Box“), „Elmia subcontractor 2015“, kuris vyko lapkričio 10-13 d. Švedijoje (dalyvavo „3D prototipai“), tarptautinėje parodoje ir kontaktų mugėje „Building green 2015“, kuris vyko spalio 28-29 d. Danijoje (dalyvavo „UAB Eco-friendly bottle“).

MITA kartu su Lietuvos ambasada Švedijoje 2015 m. lapkričio 30 d.- gruodžio 3 d. organizavo 12 įmonių verslo misiją į Švediją. Misijoje dalyvavo sveikatos technologijų ir biotechnologijų, informacinių technologijų bei inžinerinės pramonės sektorių įmonės, siekiančios susirasti partnerių naujiems inovacijų projektams. Be dalyvavimo renginiuose, vizitų į institutus, įmones ir laboratorijas, delegacijos metu įmonės individualiai susitiko su daugiau nei 30 Švedijos įmonių, aptarė bendradarbiavimo galimybes tarptautinėse MTEPI programose. Misijos metu buvo suorganizuotas vizitas į inovacijas finansuojančią agentūrą VINNOVA, kur pristatyta agentūros, „European Enterprise Network Sweden“ tinklo veiklos, administruojamos programos, galimybės bendradarbiauti MTEPI programose, „Acreo Swedish ICT“ kompanijos atstovė pristatė įmonės veiklą, interesą bendradarbiauti su Lietuvos įmonėmis ir projektą CAMART2 „Excellence Centre of Advanced Material Research and Technology“. Gruodžio 1 d. Lietuvos ambasadoriaus rezidencijoje vyko susitikimas su Švedijos informacinių technologijų įmonėmis, kur buvo pristatytas Lietuvos IT sektorius ir viešųjų pirkimų procedūros Švedijoje. Biotechnologijų sektoriaus įmonės susitiko su gyvybės mokslų pramonės asociacija „Sweden Bio“. Inžinerinės pramonės sektorių įmonės turėjo vizitą į „Acreo Swedish ICT“ mokslinių tyrimų institutą, aplankė Electrum laboratoriją, kuri priklauso KTH karališkam technologijų institutui ir kartu su Acreo institutu atveria duris mokslo organizacijoms, pramonės ir mokslo atstovams dėl bendradarbiavimui bendruose MTEPI projektuose. Taip pat misijos dalyviai dalyvavo virš 400 dalyvių pritraukusiame gruodžio 1 d. renginyje Stokholme „Ateities dienos“, kur buvo organizuojama Baltijos šalių paroda ir atskira sesija Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Jos metu su įmonių TILDE, ALTECHNA ir RIDANGO veikla ir Baltijos šalis pristatė įmonių atstovai Rihards Kalnins, Saulius Milkintas ir Herty Tammo. Verslo misijos metu įmonės lankėsi ir Stokholmo inovacijų dienose (gruodžio 3 d.), kurias organizavo EIT Digital organizacija. Ši organizacija - tai Europos inovacijų ir technologijų instituto integruota struktūra - Žinių ir inovacijų bendruomenė, kuri jungia aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų ir verslo sektorius.

SUSITARIMO SU KINIJOS ŠANCHAJAUS SAVIVALDOS MOKSLO IR TECHNOLOGIJŲ TARYBA ĮGYVENDINIMAS

2015 m. rugsėjo mėn. Lietuvos delegacija vyko oficialaus vizito į Šanchajų, kurio metu dalyvavo susitikimuose su Šanchajaus mokslo ir technologijų komisijos, Zhang Jiang aukštųjų technologijų

parko administracijos komisijos, Šanchajaus pažangiųjų tyrimų instituto, Kinijos mokslo akademijos, Tongji universiteto mokslo parko, YangPu inovacijų centro, Šanchajaus universiteto mokslo ir technologijų parko atstovais. Susitikimų metu buvo: susipažinta su Šanchajaus mokslo ir technologijų parkų veikimo principais, gerą patirtimi; pristatyti Lietuvos mokslo ir technologijų parkai; tariamasi dėl Lietuvos mokslo ir technologijų parkų ir Šanchajaus mokslo ir technologijų parko/ų bendradarbiavimo. Vyksta derybos dėl abiem pusėms priimtinos įmonių, esančių Lietuvos ir Šanchajaus mokslo ir technologijų parkuose, mainų schemos.

BALTIJOS JŪROS REGIONO PROGRAMOS INOVACIJŲ EKSPRESO FINANSINĖS PRIEMONĖS ADMINISTRAVIMAS

Inovacijų ekspresas – tai Baltijos jūros regiono finansinė priemonė, skirta mažųjų ir vidutinių įmonių tarptautiškumo skatinimui per klasterizaciją.

2015 m. MITA organizavo kvietimą teikti finansines paraiškas tęstinių projektų finansavimui. 2015 m. paskirtas 44 488 Eur finansavimas VŠĮ „Lietuvos inovacijų ir technologijų institutas“ ir UAB „GetWeb“ „Inovacijų ekspreso“ projektų vykdymui.

2015 m. gegužės 1 d. paskelbtas antrasis tarptautinis kvietimas, kuriuo siekiama paskatinti Baltijos jūros regiono įmonių tinklus ir klasterius bendradarbiauti, kuriant inovacijas. Paraiškos buvo teikiamos iki 2015 m. spalio 30 d. Iš Lietuvos paraišką pateikė Lietuvos inovacijų ir technologijų institutas. Vertinimo rezultatai planuojami 2016 m.

Priemonės viešinimui skaityti 3 pranešimai kviestiniuose renginiuose (Lazerinių ir inžinerinių technologijų klasterio (LITEK) forume, konferencijose „Bendradarbiavimo perspektyvos ir klasterizacijos tendencijos kibernetinio saugumo srityje“ ir „Sveikatingumo srities vystymosi perspektyvos 2016-2030 metais“.

2015 m. gruodžio mėn. dalyvauta priemonę administruojančių institucijų Koordinacinės Grupės (Coordination Team) susitikime, kurio metu aptartas „Inovacijų ekspreso“ priemonės administracinis įgyvendinimas ir tolimesni žingsniai.

BONUS INOVACINIŲ KVIETIMŲ PAGAL BENDRĄ JUNGTINĖS BALTIJOS JŪROS MOKSLINIŲ TYRIMŲ PROGRAMOS BONUS IR EUROPOS SĄJUNGOS BALTIJOS JŪROS STRATEGIJOS PROJEKTĄ BSR STARS INICIATYVĄ ĮGYVENDINIMO KOORDINAVIMAS

Jungtinė Baltijos jūros mokslinių tyrimų ir plėtros programa BONUS – tai devynių aplink Baltijos jūrą išsidėsčiusių šalių iniciatyva, kurią remia Europos Komisija. Programos tikslas yra apjungti atskirose šalyse vykdomus Baltijos jūros mokslinius tyrimus į tarptautiniu bendradarbiavimu grįstą tarpdisciplininę, ilgalaikę, integruotą programą siekiant darnios plėtros šiame regione. Programoje skatinami aukšto mokslinio lygio daugiašaliai tyrimai, kurie padeda formuoti naują, protingą, ekosisteminiu principu grįstą Baltijos jūros valdymą ir jos išteklius tausojantį naudojimą.

2015 m. buvo toliau vykdomas BONUS programos projektas ZEB (Zero emissions in the Baltic sea), kuriame dalyvauja Lietuva (Klaipėdos universitetas su partneriais iš Švedijos ir Suomijos), įgyvendinimas. Klaipėdos universitetui projekto ZEB vykdymui 2015 m. paskirta 18859,8 Eur.

2015 m. lapkričio 9 d. BONUS programos portale paskelbtas tarptautinis paraiškų konkursas „Mėlynoji Baltija“ (angl. „Blue Baltic“) mokslinių tyrimų ir inovacijų projektams pagal Jungtinę Baltijos jūros mokslinių tyrimų ir plėtros programą BONUS. Kvietimo informacija publikuojama MITA svetainėje, paraiškos teikiamos iki 2016 m. kovo 10 d. „Mėlynosios Baltijos“ projektus gali įgyvendinti mokslinių tyrimų ir verslo partnerių konsorciškai iš BONUS programoje dalyvaujančių šalių: Estijos, Danijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Suomijos, Švedijos Vokietijos ir trečiųjų šalių. Pagal šį kvietimą numatyta, kad kai kuriose temose verslo įsitraukimas yra privalomas. Kvietimo biudžetas – 30 mln. eurų.

KOSMOSO POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

2015 m. kartu su Ūkio ministerija buvo organizuoti 2 informaciniai renginiai: balandžio mėn. Europos kosmoso agentūros (EKA) informacinė diena, kurioje EKA atstovai supažindino Lietuvos verslo ir mokslo subjektus su EKA, jos veikla ir bendradarbiavimo galimybėmis ir birželio mėn. Europos meteorologinių palydovų duomenų organizacija EUMETSAT bei Europos palydovinės navigacijos agentūra GSA pristatė savo pasiūlymus verslui ir tyrėjams.

2015 m. MITA administravo priemonę „Ūkio subjektų vizitų į Europos kosmoso agentūros mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų centrus išlaidų apmokėjimas“. Įmonės, turinčios interesų kosmoso tematikoje, turėjo galimybę nuvykti į pasirinktą EKA centrą. Paskelbus priemonės kvietimą sulaukta 5 paraiškų, kurios visos buvo patvirtintos. 2015 m. gruodžio mėn. trys įmonės (UAB „Lidaris“, UAB „Nanoavionika“ ir UAB „Elmika“) vizitavo EKA ESTEC centrą Olandijoje.

2015 m. rugsėjo mėn. tarptautiniame renginyje „Vilnius Innovation Drift 2015“ kartu su Lietuvos kosmoso asociacija organizuota kosmoso tematikos sesija „Space Economy in Multipolar World“, kurioje pranešimus skaitė įvairių pasaulio šalių žymūs kosmoso sektoriaus asmenys, buvo nagrinėjamos šiuolaikinių kosmoso sektoriaus paslaugų vystymo ir taikymo bei palydovų ir erdvėlaivių technologijų temos, aptariami kosmoso istorijos, politikos, ekonomikos ir verslo, technologijų klausimai.

2015 gruodžio mėn. kartu su Lietuvos ambasadoriumi Ukrainoje suorganizuotas Lietuvos – Ukrainos atstovų susitikimas dėl bendradarbiavimo kosmoso srityje

Europos palydovinės navigacijos idėjų konkurso organizavimas

2015 m. MITA organizavo Europos palydovinės navigacijos konkurso „Galileo Masters“ Lietuvos regiono konkursą, kuriam buvo pateikta 12 paraiškų. 2015 m. birželio mėnesį suorganizuota informacinė diena, kurios metu viešintas konkursas. Konkurso laimėtoju tapo ir regioninį apdovanojimą gavo Saulius ir Mantautas Rudžiai, kurie pateikė pasiūlymą „Dviračių apsauga, naudojanti palydovinius signalus“. Kita S.Rudžio paraiška užėmė trečią vietą tarptautiniame konkurse EKA inovacijų prizui gauti.

2015 m. Europos palydovinės navigacijos konkursui „Galileo Masters“ dalyviai iš 40 šalių pateikė 515 idėjų, apdovanojimą pelnė Valencijos regiono (Ispanija) atstovai. Buvo išdalinta daugiau kaip 30 įvairių prizų, paskelbti 24 regionų, tarp jų ir Lietuvos, nugalėtojai.

Stažuotės NASA

Pagal 2014 m. spalio 7 d. MITA ir JAV Nacionalinę aeronautikos ir kosmoso administracijos (NASA) pasirašytą dvišalio bendradarbiavimo susitarimą dėl tarptautinės stažuotės programos buvo organizuotas kvietimas studentams iš Lietuvos dalyvauti stažuotėse NASA tyrimų centre. Dviem atrinktiems studentams – teorinės fizikos ir astrofizikos magistrantui Jonui Narkeliūnui ir biofizikos 3 kurso studentui Mikalojui Brazdžiūnui – buvo organizuotos ir apmokėtos stažuotės 2015 m. spalio – gruodžio mėn. Jonas Narkeliūnas dirbo prie kompiuterinės programos, kuri iš matavimo duomenų apskaičiuoja kosminių šiukšlių masės ir paviršiaus ploto santykį. Šis santykis reikalingas, kad būtų įmanoma numatyti, kokių kelių dangumi toliau judės kosminė šiukšlė. Mikalojus Brazdžiūnas dirbo Nanotechnologijų centre, kuriame kūrė jautrų, lankstų biojutiklį, galintį nustatyti astronautų, dirbančių tarptautinėje kosminėje stotyje, širdies veiklos sutrikimus, gresiantį infarktą. NASA siekia tokius prietaisus gaminti ir pritaikyti vietoje, vėliau skrydžio metu į Marsą ar nusileidus planetoje.

2015 m. gruodžio mėn. paskelbti 2 kvietimai 2016 m. pavasario ir rudens stažuotėms.

DALYVAVIMAS TAFTIE

Nuo 2011 m. MITA yra TAFTIE – Europos inovacijų agentūrų tinklo – narė.

Dalyvavimas TAFTIE leidžia Agentūrai:

- aktyviai dalyvauti procesuose, kuriant inovacijų politiką Europoje (pvz., teikiant siūlymus ir rekomendacijas TAFTIE vardu Europos Komisijai Europos Sąjungos politikos inovacijų srityje);

- gerinti nacionalinę inovacijų diegimo aplinką ir sąlygas, perimant gerąsias kitų agentūrų inovacijų skatinimo ir paramos praktikas;
 - dalyvauti TAFTIE darbo grupių veikloje (pvz., darbo grupėje, vertinančioje vykdomų inovacijų programų poveikį, efektyvumą ir veiksmingumą);
 - inicijuoti / prisijungti prie bendrų TAFTIE projektų;
 - su kitais TAFTIE nariais dalyvauti įvairiose inovacijų paramos programose.

2015 m. MITA dalyvavo TAFTIE posėdžiuose, kuriuose buvo aptarta, diskutuota ir nagrinėta klasterių ir inovacijų politika Europoje, pristatyta Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programa. Taip pat MITA dalyvavo TAFTIE valdymo struktūros darbo grupės posėdžiuose, kuriuose planuojama reformuoti TAFTIE organizacijos struktūrą ir peržiūrėti biudžetą, buvo pateikti siūlymai valdymo struktūrai tobulinti ir biudžetui sutaupyti. Narystės politikos darbo grupėje svarstytos naujų narių pritraukimo galimybės ir plėtros kryptių perspektyvos. Dalyvauta ekspertų sesijoje, skirtoje klasterių politikai ir valdymui aptarti. Rugsėjo mėn. dalyvauta ekspertų sesijoje „Industry 4.0“, kurioje aptartos vykdomos iniciatyvos, iššūkiai ir planai ketvirtosios pramonės revoliucijos srityje. Dalyvauta TAFTIE vykdomosios darbo grupės posėdyje, kuriame nagrinėti siūlymai dėl TAFTIE biudžeto, metinio narystės mokesčio mokėjimo, TAFTIE akademijos mokymų organizavimo. MITA taip pat prisijungė prie TAFTIE darbo grupės, vertinančios vykdomų inovacijų programų poveikį, efektyvumą ir veiksmingumą. MITA siekia įvertinti įgyvendinamas priemones „Inovaciniai čekiai“ ir „MTEP rezultatų komercinimas“, kas leis padidinti jų teigiamą poveikį kuriant ir diegiant inovacijas.

TARPTAUTINIAI PROJEKTAI IR VEIKLA

2015 m. MITA dalyvavo rengiant Interreg BSR programos projektų „Transnational Research Access in MacroRegion“ (Baltic TRAM) ir „Stimulating Smart Specialization Ecosystem Through Engaging SMEs In Open Innovation Processes“ (BSR Stars S3) paraiškas. Baltic TRAM projektas skirtas paskatinti naudojimąsi mokslinių tyrimų infrastruktūra, projektas BSR Stars S3 prisidės prie inovacijų paramos infrastruktūrų (EEN tinklo, įvairių inovacijų platformų) vystymo bei geresnio integravimo, taip pat pasiūlys naujus inovacijų valdymo metodus, kurie formuotų naujas kompetencijas Baltijos jūros makroregione. Abi paraiškos buvo patvirtintos, projektai bus pradėti įgyvendinti 2016 m.

2015 m. MITA taip pat dalyvavo rengiant Interreg Europe programos projekto „Public Policy Living Lab“ (P2L2) paraišką. Sprendimas dėl projekto bus priimtas 2016 m.

2015 m. MITA priėmė delegaciją iš Azerbaidžano pagal Europos Komisijos priemonę „Technical Assistance and Information Exchange“ (toliau – TAIEX). Priemonė TAIEX skatina Europos Sąjungos viešojo administravimo institucijas dalintis gerąja patirtimi. Azerbaidžano Ekonomikos ir pramonės ministerijos Verslo mokymo centrų atstovai lankėsi Lietuvos Respublikos ūkio ministerijoje, MITA, VšĮ „Versli Lietuva“, VšĮ „Investuok Lietuvoje“, kur buvo supažindinti su Lietuvos inovacijų politika, taip pat buvo pristatytos smulkiojo ir vidutinio verslo paramos schemos. Delegacija taip pat apsilankė Lietuvos slėniuose, bendravo su mokslo ir verslo atstovais, kurie pristatė Lietuvos mokslo potencialą ir Lietuvos verslininkų teikiamas paslaugas.

2015 m. gruodžio 9–10 dienomis Ankaroje lankėsi Lietuvos Vyriausybės kanclerio pirmojo pavaduotojo Rimanto Vaitkaus vadovaujama Lietuvos mokslo, inovacijų bei transporto sektorių atstovų delegacija. Lietuvos delegaciją sudarė MITA, KTU, VGTU, Lietuvos geležinkelių atstovai. Lietuvos delegacija susitiko su Turkijos Mokslo, pramonės ir technologijų ministerijos atstovais, Turkijos mokslo ir technologijų tyrimų tarybos (TUBITAK) vadovu, Turkijos premjero patarėju, atsakingu už mokslą ir inovacijas. Susitikimuose buvo aptartas Turkijos ir Lietuvos bendradarbiavimas mokslo įstaigų, inovacijų ir aukštųjų technologijų srityje bei šio bendradarbiavimo plėtros perspektyvos.

MITA, administruodama jai pavestas programas/priemonės, vykdo ekspertinę veiklą, kurią reglamentuoja Ekspertinio vertinimo organizavimo Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje tvarkos aprašas, patvirtintas 2011 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. 2V-27 (nauja 2014 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. 2V-73 redakcija).

MITA ekspertinę veiklą vykdo Technologinės plėtros komitetas ir 3 ekspertų tarybos: Biomedicinos ir žemės ūkio mokslų, Fizinių ir technologijos mokslų ir Socialinių mokslų tarybos. Biomedicinos ir žemės ūkio mokslų tarybą bei Fizinių ir technologijos mokslų tarybą sudaro po septynis narius, o Socialinių mokslų tarybą – penki nariai.

Atlikdama ekspertinį vertinimą, MITA 2015 m. organizavo 56 Technologinės plėtros komiteto, ekspertų tarybų ir ekspertų grupių posėdžius, įvertino 365 dokumentus (paraiškas, ataskaitas), pateikė apie 900 ekspertinių išvadų.

2015 m. buvo atliekamas MITA ekspertų duomenų bazės perkėlimas į MITA administruojamą valstybinę Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros informacinę sistemą. 2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis sistemoje įregistruota 170 ekspertų duomenys.

INOVACIJŲ VERSLE STEBĖSENA IR ANALIZĖ

2015 m. buvo atlikta: Inovacijų sąjungos švieslentės rezultatų apžvalga ir Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos vertinimas.

INOVACIJŲ SĄJUNGOS ŠVIESLENTĖS (IUS) 2015 M. REZULTATŲ APŽVALGA

MITA kasmet vykdo Inovacijų sąjungos švieslentės rezultatų apžvalgą. Jos tikslas identifikuoti esamas stipriausias bei silpniausias inovacijų ekosistemos vietas, jų pokyčius bei galimus intervencijos instrumentus.

Pagrindinės išvados:

IUS 2015 rezultatų suvestinė rodo, kad bendras Europos Sąjungos (ES) inovacijų diegimo mastas išliko stabilus. Vis dėlto krizė paveikė privačiojo sektoriaus inovacinį aktyvumą: mažėja novatoriškų įmonių, rizikos kapitalo investicijų, mažų ir vidutinių įmonių inovacijų, patento paraiškų, eksportuojamų pažangiųjų technologijų produktų, mažiau parduodama naujoviškų produktų. Nors žmogiškųjų išteklių padėtis gerėjo, didėjo verslo investicijos į mokslinius tyrimus, technologijų plėtrą ir mokslo kokybę, to nepakako geresniems inovacijų veiklos rezultatams pasiekti. Lietuvoje, palyginti su 2014 m., pastebimas nežymus nuosmukis. Pagal Inovacijų sąjungos švieslentę Lietuva laikoma nuosaikia novatore.

Lietuvos stiprybės

Rezultatai geresni nei vidurkis pagal šiuos rodiklius:

- Išlaidos su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra nesusijusioms inovacijoms;
- Aukštąjį išsilavinimą turinčių gyventojų skaičius;
- Vidurinį išsilavinimą turinčių jaunuolių skaičių.

Labai didėja pažanga pagal šiuos rodiklius:

- Su licencijomis bei patentais susijusios pajamos iš užsienio (IUS 2014 buvo įvardinta kaip viena iš Lietuvos silpnybių);
- Bendrijos prekių ženklai;
- Bendrijos dizainas (IUS 2014 buvo įvardinta kaip viena iš Lietuvos silpnybių).

Lietuvos silpnybės

Rezultatai mažesni nei ES vidurkis:

- Doktorantūros studentai iš ES nepriklausančių šalių;
- PCT (Patentinės kooperacijos sutartis) patentų paraiškos (social challenges);
- PCT (Patentinės kooperacijos sutartis) patentų paraiškos;
- Su licencijomis bei patentais susijusios pajamos iš užsienio (augimas didesnis nei ES vidurkis. Žr. aukščiau).

Pažanga mažesnė nei ES vidurkis:

- PCT (Patentinės kooperacijos sutartis) patentų paraiškos (social challenges);
- Pardavimų dalis už inovacijas;
- Doktorantūros studentai iš ES nepriklausančių šalių.

LIETUVOS INOVACIJŲ PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS VERTINIMAS

Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos (toliau – Programa) vertinimas atliktas 2015 m. įgyvendinant Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, 38 punktą, Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2014–2017 metų veiksmų planą (toliau – Veiksmų planas), patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 4-491 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2014–2017 metų veiksmų plano patvirtinimo“.

Vertinimo metu parengtos išvalgos:

1. Daugiausiai veiksmų įgyvendina: Ūkio ministerija (60), MITA (24), Kultūros ministerija (12).
2. Siūlytina apsvaistyti galimybę įtraukti ŠMM, kaip atsakingą vykdytoją įgyvendinant Programos pirmo tikslo veiksmus.
3. 6 veiksmai įgyvendinti (8,3 proc.); 27 veiksmus numatyta įgyvendinti nuo 2015 m. (37,5 proc.); 38 veiksmai įgyvendinami (52,8 proc.); 1 veiksmas neįgyvendintas (1,4 proc.).
4. Rekomenduojama institucijose, atsakingose už veiksmų įgyvendinimą, apsvaistyti ir numatyti metines rodiklių reikšmes, pagal kurių pasiekimo laipsnį būtų galima priimti faktais grįstus strateginius sprendimus ir operatyviai reaguoti į nuokrypius.
5. 2014 m. patvirtinti asignavimai: 48 334 994,20 Eur (dalies priemonių patvirtinti asignavimai yra visai priemonei ar projektui, t. y. ne tik 2014 m.). 2014 m. panaudoti asignavimai: 10 197 396,54 Eur.
6. Programos tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų reikšmės prieinamos tik už 2011–2014 metus. Tai suponuoja retrospektyvinį vertinimą. Programos poveikis atsiskleis, tada kai dauguma rodiklių bus prieinami t.y. 2014 m. 2015 m., dažnu atveju, buvo galima vertinti Lietuvos inovacijų 2010–2020 metų strategijos poveikį, bet ne Programos, kadangi strateginių dokumentų poveikis paprastai pastebimas vidutinės trukmės laikotarpiu.
7. 7 kriterijai pasiekė ir/arba viršijo reikšmes suplanuotas pasiekti 2017 m., iš kurių 2 kriterijų reikšmės, dar prieš Programos patvirtinimo metus, viršijo siektiną reikšmę 2020 m.:
 - 30–34 metų gyventojų, įgijusių aukštąjį ar jam prilygintą išsilavinimą, dalis (procentais). 2017 m. suplanuota reikšmė ne mažiau kaip 40, 2014 m. ji siekė 53,3 proc.
 - Darbuotojų dalis pažangiųjų ir vidutiniškai pažangių technologijų gamybos sektoriuje (procentais). 2017 m. suplanuota 3 proc., 2013 m. ji siekė 3,1 proc. Programa tam įtakos neturėjo, bet galėjo turėti Lietuvos inovacijų 2010–2020 metų strategija, patvirtinta 2010 m. vasario 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 163 „Dėl Lietuvos inovacijų 2010–2020 metų strategijos“ (toliau – LIS) ir kurių pakeitė Programa.
 - Aukštojo mokslo ir valdžios sektoriaus išlaidos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, palyginti su BVP (procentais). 2017 m. suplanuota reikšmė 0,7, 2014 m. ji siekė 0,72.
 - Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) skaičius, fizinių asmenų, vykdančių individualią veiklą, ir savarankiškai dirbančių asmenų skaičius 1 tūkst. gyventojų. 2017 m. suplanuota reikšmė 75, 2014 m. ji siekė 79,36 (mažai trūksta iki suplanuotos reikšmės 2020 m. – 80).
 - Lietuvos ekologinių inovacijų indikatorius (vieta ES). Šis kriterijus 2013 m. (19 vieta) viršijo ir 2020 m. suplanuotą reikšmę (20 vieta). Tam įtakos galėjo turėti LIS.

- Technologines inovacijas diegusių įmonių bendradarbiavimas su aukštosiomis mokyklomis (procentais). Šis kriterijus 2012 m. (21,2 proc.) viršijo ir 2020 m. suplanuotą reikšmę (20 proc.). Tam įtakos galėjo turėti LIS.

- Inovacijų efektyvumo vertinimas (vieta). 2017 m. suplanuota reikšmė 90, 2014 m. ji siekė 89.

Dar 6 kriterijų reikšmės padidėjo lyginant su nustatyta būkle Programos rengimo metu.

8. Siūlytina kurti kompleksines priemones, siekiant sinergijos ir spartesnio Lietuvos ūkio konkurencingumo augimo, kuriant efektyvią inovacijų sistemą, skatinančią ūkio inovatyvumą. Kai kurie kriterijai gali tiesioginiai ir / arba netiesiogiai koreliuoti tarpusavyje, pvz., „Studentų, studijuojančių fizinius ir inžinerinius mokslus, dalis palyginti su visais studijuojančiais asmenimis“ ilgalaikėje perspektyvoje galėtų turėti reikšmės „MVĮ, diegiančių naujus produktus ar procesus, dalis iš visų MVĮ“ ar „Patentinių paraiškų pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT) skaičius vienam mlrd. BVP, išreikšto perkamosios galios standartais“.

9. Kriterijus „Verslo sektoriaus išlaidos MTEP, palyginti su BVP“ galėtų būti ženkliai didesnis. Lietuvos įmonės nedeklaruoja arba klaidingai deklaruoja atliekamus MTEP darbus Lietuvos statistikos departamentui. Labai svarbu identifikuoti šios problemos atsiradimo priežastis ir nustatyti galimus sprendimo variantus. Vienas iš sprendimų galėtų būti įmonių sociologinė apklausa.

III. KITA SVARBI INFORMACIJA

E. MOKSLO VARTAI

2015 m. birželio 30 d. baigtas įgyvendinti projektas „E. mokslo pažangių elektroninių paslaugų ir E. mokslo vartų sukūrimas“, kurio metu sukurta valstybinė Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros informacinė sistema (toliau – MTEPIS). 2015 m. gegužės 29 d. iš Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos ir Centrinės projektų valdymo agentūros projektas gavo „InfoVi Saitai“ apdovanojimas už atvertas naujas, pažangias ir efektyvias mokslo ir verslo bendradarbiavimo galimybes.

MTEPIS (prieinama adresu www.e-mokslovartai.lt) veikia 4 portalai:

- Finansuojame, skirtas pareiškėjams ir projektų vykdytojams, siekiantiems gauti finansavimą iš MITA administruojamų programų ir priemonių.
- Kuriame, skirtas įmonių sukurtų inovatyvių produktų viešinimui ir populiarinimui;
- Parduodame, skirtas mokslo ir studijų institucijų teikiamoms MTEP paslaugoms įsigyti (2015 m. gruodžio 31 d. įregistruotos 2207 paslaugos);
- Bendraujame, skirtas partnerių paieškai ir aktualių renginių skelbimui.

2015 m. gegužės 22 d. visuomenei pristatyta sukurta ir įdiegta MTEPIS. Organizuoti 3 viešinio renginiai Vilniuje ir Kaune.

2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis per MTEPIS buvo:

- paskelbti 5 kvietimai teikti paraiškas;
- pateiktos 92 paraiškos MTEP finansavimui gauti;
- registruotos 2207 MTEP paslaugos;
- registruoti 59 inovatyvūs produktai;
- patvirtinti 158 registruoti ekspertai.

KITA VIEŠINIMO VEIKLA

Komunikacijos kampanija apie inovacijas Lietuvos tradicinės pramonės sektoriuose

2015 m. MITA organizavo komunikacijos kampaniją apie inovacijas Lietuvos tradicinės pramonės sektoriuose. Kampanijos tikslinė grupė – didelės įmonės, SVV subjektai, visuomenė. Kampanija buvo organizuojama per nacionalinę ir regioninę žiniasklaidą, siekiant parodyti, kad inovacijos tradicinės pramonės sektoriuose yra diegiamos visoje Lietuvoje. Kampanijai pasirinkta koncepcija – „Ekskursija – Inovacijos“, per kurią vaizdžiai ir įtaigiai pasakojama, kokios naujovės diegiamos Lietuvos tradicinės pramonės įmonėse. Buvo viešinamos šios pramonės šakos: medienos pramonė; metalo pramonė; tekstilės pramonė; žemės ūkis; maisto pramonė; statybų pramonė; chemijos pramonė; plastiko pramonė; biokuro pramonė.

Atrinkta viešinti 15 įmonių iš 10 Lietuvos apskričių, atitinkamai buvo parinktos ir suderintos žiniasklaidos priemonės pagal tikslines auditorijas bei regionus.

Iš viso buvo publikuota 30 straipsnių nacionalinėje žiniasklaidoje („Lietuvos rytas“ ir jo priede „Sostinė“, „Lietuvos žinios“), regioninėje žiniasklaidoje („Kauno diena“, „Telšių žinios“, „Šiaulių naujienos“, „Utenos diena“, „Klaipėdos diena“, „Sekundė“) ir naujienų portaluose (Lrytas.lt, 15min.lt). Kampanijos metu buvo sukurta atskiras reklaminis skydelis-rubrika „Ekskursija - Inovacijos“ Lrytas.lt naujienų portale, kuriame publikuojami 10 video reportažų apie įmonių sėkmės istorijas. Siekiant populiarinti sukurtus video reportažus ir pasiekti didesnę auditoriją, 3 sukurti reportažai apie maisto, tekstilės ir biokuro pramonę buvo transliuojami per Lietuvos ryto televiziją.

Mokslo ir inovacijų populiarinimas

2015 m. rugsėjo 11–19 d. vyko dvyliktasis mokslo ir inovacijų festivalis „Erdvėlaisis Žemė 2015“. Festivalis padeda priartinti mokslo idėjas prie visuomenės, pristatyti technologijų, inovacijų naudą ir populiarinti Lietuvos mokslo įstaigas, inovatyvaus verslo įmones, taikančias savo veikloje mokslo laimėjimus. Festivalyje organizuota 318 renginių. Juose apsilankė beveik 30 000 dalyvių. Į

festivalio programą buvo įtraukti įvairūs miestai: Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Druskininkai, Kėdainiai, Vilkaviškis, Anykščiai, Ignalinos rajonas.

Festivalio metu vyko jaunimo verslumo renginys „Rizikos kapitalo teikiamos galimybės naujiems inovatyviems verslams. 3D spausdinimo technologijos“, kuriame pranešimą skaitė „Nextury Ventures“ atstovas Paulius Briedis. Saulėtekio slėnyje vyko technologijų ir inovacijų diena, kurioje buvo pristatyti lietuviški lazeriai. Festivalio renginius MITA viešino žiniasklaidoje (parengti 2 pranešimai spaudai, reklaminis skydelis).

Vykdamas mokslo ir inovacijų populiarinimą, taip pat organizuoti 5 mokomieji seminarai mokyklose (Vilniaus Žvėryno gimnazija, Mykolo Biržiškos gimnazija, Slavikų pagrindinė mokykla, Kauno K. Griniaus progimnazija, Anykščių Jono Biliūno gimnazija), kuriuose dalyvavo 180 moksleivių.

L. e. p. direktorė

Birutė Bukauskaitė